

Otrdiena ● 2020. gada 28. jūlijus

CENA tirdzniecībā 0,75 EUR

Svētki Rugājos

2,5

Viruss ielenc Balvus

Foto - E. Gabranovs

Tris reizes rakstījām, pietiek! 31.martā SPKC publiskotā informācija liecināja, ka Covid-19 skāris Balvu novadu. Tiesa, 2.aprīli Latgales reģionālās nodaļas vecākais epidemiologs Aleksandrs Vasiljevs apliecināja, ka Balvu novada teritorijā nav reģistrēts neviens saslimšanas gadījums ar Covid-19. 16.maijā apstiprinājās fakts, ka Rugāju novadā reģistrēta pirmā saslimšana, bet pagājušās nedēļas nogalē – Viljakas novadā. Turam ikšķus, lai turpmāk izpaliku sliktās ziņas.

Edgars Gabranovs

No pagājušās nedēļas nogalē reģistrētajiem 13 jaunajiem inficētajiem kopumā seši gadījumi ir atklāti Rīgā. Galvaspilsētā pašlaik ir 87 ar Covid-19 sasirgušie. Savukārt Gulbenes novadā saslimušo skaits ir pieaudzis līdz astoņiem un mūsu kaimiņnovads kļuvis par pašvaldību ar otru lielāko inficēto skaitu pēc Rīgas. Slikta ziņa arī tā, ka pirmo reizi Covid-19 atklāts Viljakas novadā. Tiesa, inficēto skaits nepārsniedz piecu gadījumu robežu.

Masu mediji informē, ka Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) rīcībā esošā informācija liecina, ka pieci saslimušie iebraukuši no Uzbekistānas: "Septiņi no saslimušajiem ir kontaktpersonas, savukārt par vienu personu tiks precīzēta papildus informācija." Jāpiebilst, ka Gulbenē un Viljakā saslimušie nav saistīti ar Uzbekistānas iedzīvotāju saslimšanu. Viljakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs taujāts, vai novadā plāno ieviest ierobežojošos pasākumus, atgādināja, ka cilvēkiem joprojām jābūt uzmanīgiem un atbildīgiem: "Jā, fakti, ka mūsu novadā ir viens saslimšanas gadījums, ir apstiprinājies. Cilvēks ciemojās Gulbenes novadā un tur arī inficējās. Diemžēl ar Covid-19 var saslimt jebkur – gan Rīgā, gan Gulbenē, gan citviet Latvijā, tāpēc lūdzu turpināt ievērot fizisko distancēšanos, mazgāt rokas un atbildīgi

izsvērt braucienu nepieciešamību. Šķiet, ka cilvēki zaudē bijību un bučojas, *cupojas*, kā, piemēram, Bērnības svētkos. Esiet piesardzīgi! Protams, nav jākrit panikā, tomēr jābūt patiesi atbildīgiem vienam pret otru. Saslimusi un ģimenes locekļi atrodas karantīnā un pašlaik izstrādājam plānu, kā ierobežot viņu kontaktus. Organizēsim pārtikas piegādi."

Ari ģimenes ārste Viljakā Alīna Stubailova, kura šobrīd, kā joko, atrodas piespedu atvaiļinājumā jeb karantīnā, apstiprina saslimšanas faktu: "Situācija ir jokaina, jo ar slimību var inficēties arī ciemojoties pie draugiem, kā šajā gadījumā Gulbenes novadā. Turklat slimības simptomi mēdz būt dažādi, jo mūsu gadījumā nav izteikts klepus. Ko šobrīd daru? Ēdu ogas, dzeru tējas un izbaudu patiesību, ka izgulējies cilvēks ir laimīgs cilvēks. Nopietni runājot, ikviens no mums jāstiprina sava imunitātē, neatkarīgi no tā - ir vai nav saslimšanas draudi."

Dati liecina, ka aizvadītajā nedēļā pasaule konstatēts jauns saslimšanas gadījumu antirekords, arī Eiropas Savienībā nedēļas laikā saslimušo skaits audzis par 32 procentiem. Pasaules Veselības organizācijas Eiropas reģionālā nodaļa ir paužusi satraukumu par jaunā koronavīrusa gadījumu skaita pieaugumu kontinentā, norādot, ka valstīm nepieciešamības gadījumā vajadzētu ieviest stingrākus ierobežojumus.

Nākamajā
adugūnī

Paziņojums saistībā ar Covid-19

Sakārā ar pozitīvu Covid-19 gadījumu Viljakas pilsētā, Viljakas novada dome un Viljakas novada domes kase līdz 9.augustam darbu turpinās attālināti. Iedzīvotāji aicināti izmantot elektroniskos pakalpojumus www.latvija.lv, kā arī sazināties elektroniski.

Apmāca rezervistus

Līdz 30.augustam Nacionālo bruņoto spēku Kājnieku skolā Alūksnē notiks trešais ikgadējais rezervistu militārās apmācības kurss Latvijas pilsoņiem bez militāras sagatavotības, kurā dalību apstiprinājuši vairāk nekā 20 rezervisti. Apmācības kursā rezervisti iegūs militārās pamatiemānas individuālās apmācības līmenī. Rezervistiem par katru militāro mācību dienu izmaksas kompensāciju, sākot no 29,75 euro dienā. Papildus rezervisti saņems arī karavīra uzturdevu, kas ir 9,96 euro dienā vai tiks nodrošināti ar

Īszinās

ēdināšanu. Atgādinām, ka rezervistu militārajai apmācībai var pieteikties Latvijas pilsoņi vecumā no 18 līdz 50 gadiem, kuri ieguvuši vismaz pamatlīdzību un pārvalda valsts valodu vidējā līmeni.

Restaurē ērģeles

Viljakā turpinās Jēzus Sirds Romas katoļu baznīcas ērģelu restaurācija, kuras mērķis ir restaurēt pirmo manuāli (gaisa stabilizatoru, reģistra slēžus, traktūru, stabules un vējlādi), nodrošinot ērģelu kvalitatīvāku skanējumu ikdienas Sv. Misēs un koncertos. Šobrīd Viljakas katoļu baznīcā ērģelniekam ir iespējam spēlēt tikai ērģelu otru manuāli, kura restaurācija veikta 2018. un 2019.gadā. Ērģeles ir unikālas ar to, ka ir vienīgais poļu ērģelbūvētāju šāda tipa – mehāniskās kēgellādes sistēmas – divmanuāļu instruments Latvijā.

Vārds žurnālistam

Ingrīda Zinkovska

Nereti, intervējot amatpersonas vai vienkārši cilvēkus, kaut kas no teiktā,- kāds citāts, secinājums vai atziņa, vai vienkārši atmiņu fragments, publikācijā paliek nepieminēts, jo it kā neiederas tekstā, vai neietilpst lapā vienkārši tehnisku iemeslu dēļ. Dažreiz avīze ir tik liela, cik tā ir!

Sarunājoties ar kādu skolotāju par pedagoģiskās meistarības prasmēm, viņa stāstija, ka iesaistījusies starptautiskā organizācijā, kurā apvienojušies kolēgi no daudzām un dažādām valstīm. Ko tas viņai dod?! Izglītības iestāžu vadība, kur pedagoģe strādājusi, uz šo viņas aizraušanos reagējuši dažādi. "Kam jums tas? Vai tas jums tāds hobis?" pajautājis vienas skolas direktors. Kad skolotāja par to pastāstīja otrajā skolā, kur strādāja, jo viņai taču jāinformē priekšniecība, lai piedalītos organizācijas pasākumos, kas notiek citviet, direktors nekavējoties sazinājās ar šīs organizācijas vadību un palūdzza, lai pasākumu organizē viņa skolā. Tas bija gan ieguvums visam kolektīvam, gan cēla skolas prestižu.

Kad darba nolūkos nākas sarunāties ar vietējām amatpersonām, dažreiz gribas gan raudāt, gan smieties. Tā vietā, lai īsi un lietišķi atbildētu uz žurnālista jautājumu, nākas noklausīties vaimanāšanu, ka darba dēļ lāgā nav iespējams izmantot atvaļinājumu, ka minēto jautājumu labāk uzdot citam kolēgim vai priekšniekam, un ieteicams tam pašam augstākajam priekšniekam. Bet speciālists un vadītājs savā iestādē, savā kolektīvā taču esi tu?! Vai bosam tiešām jāzina, cik ūdens, mazgājot grīdu, izlieto apkopēja? Tu nevari atslēgties no darba atvaļinājuma laikā?! Tad kāda velna pēc tu ieņem šo amatu un sēdi šajā krēslā!

Latvijā

Novirza trīs miljonus tehnoloģiskā nodrošinājuma uzlabošanai. Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) novirzījusi trīs miljonus tehnoloģiskā nodrošinājuma uzlabošanai skolās. Ministrija izšķir tiesības par portatīvo datoru vai planšetu iegādi Latvijas vidusskolām. Notiek tirgus izpēte.

Mācības klātienē vai attālināti. Nemot vērā situāciju ar jaunā koronavīrusa izraisītās saslimšanas Covid-19 izplatību Latvijā, kā arī jaunā mācību gada tuvošanos, IZM sadarbībā ar Veselības ministriju un Slimību profilakses un kontroles centru (SPKC) veido nosacījumus izglītības darba organizācijai. Nosacījumu pamatā ir tas, ka mācību norise plānotā klātienē, ievērojot SPKC prasības. IZM publiskos jaunos nosacījumus nekavējoties, tikiļdz tiem būs oficiāla dokumenta spēks.

Saraksti izlozē numurus Rīgas domes vēlēšanām. Rīgas domes vēlēšanām iesniegti 15 saraksti, kuros uz iekļūšanu Rīgas domē pretendē 718 kandidāti. Pieteikto deputātu kandidātu sarakstā vairāk nekā divas trešdaļas ir vīrieši. Jaunākajam deputātu kandidātam ir 18 gadi, bet vecākajam - 90. Vidējais deputātu kandidātu vecums 45,6 gadi. Izlozēti arī numuri, ar kuriem saraksti startēs vēlēšanās.

Modernizēs dzelzceļa stacijas. Latvijas Dzelzceļš par 57 miljoniem euro modernizēs 48 dzelzceļa stacijas četrās līnijās. Latvijas Dzelzceļš strādā, lai būtu iespējams pilnvērtīgi izmantot a/s Pasažieru vilciens jaunos elektrovilcienus, kam nepieciešama jauna infrastruktūra un peroni. Jauno dzelzceļa staciju dizains ir saskaņots ar projekta Rail Baltica stacijām, lai tām būtu līdzīgs koncepts.

Ievēlēts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas vadītājs. Par Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas vadītāju izraudzīts Jānis Ābele. Pats amata kandidāts, skaidrojot savu motivāciju kļūt par aizsardzības inspekcijas priekšnieku, norādījis, ka viņa motivācija nav iegūt šo amatu, bet gan izveidot šo iestādi par mūsdienīgu bērnu un jaunatnes atbalsta un labklājības centru. Vienlaikus viņš vēlas palīdzēt Labklājības ministrijai īstenot gaidāmās reformas šajā jomā.

(Ziņas no portāliem www.tvnet.lv, www.delfi.lv)

Pasākumu pēcpusdiena Rugājos

Kājām, skriešus, ar velosipēdu vai arī bumbojot

Maruta Sprudzāne

Aizvadītās nedēļas nogalē Rugāju novadā bija ieplānoti vairāki izklaides pasākumi gan bērniem, gan pieaugušajiem. Piektdienas pēcpusdienā viskuplākais dalībnieku un arī skatītāju pulks bija vērojams pie Rugāju

novada vidusskolas, kur audzēkņi sacentās sportiskajā meistarībā. Diena gan izvērtās pelēcīgi lietainā, un pārējās aktivitātēs iedzīvotāju atsaucība bija visai maza. Lai vai kā, tie kuri atnāca un darbojās, saņēma arī gandarijumu – suminājumu ar pateicības rakstiem un balvām.

Vakara noskaņas koncerts. Ko domāja un izjuta klausītāji, būdami kopā lietainajā pievakarē ar mūziķi Kārli Kazāku? Tas jāatbild viņiem pašiem. Dziesminieka rokās skanēja gitāra, un mūzikās veidoja stāstus, raisot bezvārdu sarunu ar klausītāju. Pats smaidot teica, ka daudzi, klausoties viņa mūzikā, koncertos mēdz arī aizmigt.

Tūlit viņš uzstāsies. Dziesminieka Kārla Kazāka mūzikai raksturo kā mierīgu un iedvesmojošu. Viņš pats uzskata, ka dziesmas bez klausītāja neskan. "Tie ir mūsu kopēji stāsti vai sarunas, kas attapušās kā dziesmas. Bet dziesma uzburas tikai tad, ja klausītājs grib to uzbur. Ja cilvēks negrib dzirdēt un pats būvēt to dziesmu, tad man išti jēgas spēlēt nav. Man liekas, klausītājiem tā mana mūzika ir vienkārši pasēdēšana ar savām domām. Tā noteikti nav izklaide."

Joprojām jābūt modriem. levērot pandēmijas laika noteikumus Rugājos nebija grūti, jo pēcpusdienas pasākumus brīvā dabā apmeklēja visai maz cilvēku.

Noskaņojušies labi pavadīt laiku. Starp pirmajiem foto orientēšanās konkursa dalībniekiem bija atraktīvā rugājiešu četrotne - puikas Emīls un Patriks un viņu vecāki Santa un Sandis. Visi viņi ieradās uz velosipēdiem un bija noskaņojušies labi pavadīt laiku, piedevām vecāki vēlējās mazos iedvesmot kopīgi pacēlot pa savu ciemu, apskatot tā raksturīgākās vietas. Santa atklāja, ka visa ģimene kopā šādā pasākumā piedalās pirmo reizi.

Mums iet jautri. Straujā skrējienā, meklējot noteiktos objektus, parkā devās foto orientēšanās konkursa dalībnieces Ārija, Kristiāna un Elīna. Meitenēm veicās tiri labi, lai gan gluži visus objektus viņas neatrada.

*Turpinājums 5.lpp.

Kā vērtējat ieceri atstāt pašvaldību ziņā lēmumu par klāties mācību pārtraukšanu?

Viedokļi

Lai mācību gads visiem sekmīgs klāties!

INGA VANAGA, Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības priekšsēdētāja

Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības (LIZDA) priekšlikums ir nacionālā limenī noteikt Covid-19 izplatības limeni uz noteiktu iedzīvotāju skaitu pašvaldībā. Tas nodrošinātu šo individuālo pieeju pašvaldībām un nebūtu visām jāorganizē mācību process kā ārkartas situācijā, bet tiktu ņemta vērā Covid-19 izplatība attiecīgajā pašvaldībā. Būtiski būtu jaut izglītības iestādēm un pašvaldībām lemt pašām par to, kā tiek organizētas daļēji attālinātas vai attālinātas mācības, ņemot vērā pieejamos resursus, kā arī no nacionālā limenī sniegt nepieciešamo palīdzību, ja

pietrūkst resursu, piemēram, viedierīcēm, higiēnas līdzekļiem, papildus finansējumam par papildus pienākumiem izglītības nozarē strādājošajiem, kompensēt daļēji izdevumus, kas rodas attālinātā darba laikā.

Normatīvajos aktos ir noteiktas funkcijas pašvaldībām izglītības jomā. Nereti tiek uzlikti kāds jauns pienākums bez papildus finansējuma. LIZDA iestājas pret to, jo tas nozīmē, ka pašvaldībai būs kādam kaut kas jāatņem, lai šo funkciju ištenotu. Mums ir svarīgi, lai pašvaldībām ir lielāks finansējums izglītības nozarē strādājošajiem, piem., pirmsskolas pedagogu un tehnisko darbinieku atalgojumam, sociālo garantiju nodrošināšanai, skolās strādājošo lielākam atbalstam.

IZM ieteikumi kopumā vērtējami pozitīvi, taču mūsu būtiskākie priekšlikumi bija – neuzlikt plāna B iestenošanu un nenovelt atbildību uz skolu un pašvaldību pleciem, no nacionālā limeņa neregulēt tos jautājumus, par ko tiešām var lemt pašas skolas un pašvaldības.

Mēs arī, tāpat kā IZM, esam par mācībām klāties ne 1. septembrī, jo tiešo kontaktu nav iespējams aizvietot ar attālināto, izmantojot dažādās tehnoloģijas. Īpaši būtiskas klāties mācības ir mazāko klašu skolēniem, kā arī tiem skolēniem, kuriem ir mācīšanās problēmas. Attālinātās mācības paaugstināja darba slodzi pedagogiem, ļoti daudziem vecākiem, arī skolēniem šāda mācīšanās ilgstoši nav piemērots, lai

pilnvērtīgi apgūtu visu, un būtiskas ir arī saskarsmes prasmes klāties, tikšanās ar vienaudžiem, skolotājiem.

Attālinātās mācīšanās plusi – varējām sekmīgi pabeigt mācību gadu, kārtot eksāmenus, ātrāk pilnveidot savas digitālās prasmes, apzināt labākās tiešsaistes platformas, izstrādāt digitālos mācību līdzekļus, modernizēt programmatūru un tehnoloģijas u.c. Minusi – palielinājās darba slodze, darbu ietekmēja interneta kvalitāte un pieejamība, dažādas kvalitātes viedierīces, kas apgrūtināja saziņu, negatīvā ietekme uz veselību, iztrūka tiešā komunikācija, atgriezeniskā saikne, mazo klašu skolēniem bija nepieciešama paaugušo palīdzība, papildus izdevumi par ieriču iegādi, programmatūru, interneta un telefona rēķini, komunikācija vēlu vakarā un brīvdienās starp vecākiem un pedagoģiem, jo jārēķinās ar vecāku nodarbinātību.

Pedagogus pirms jaunā mācību gada satrauc jaunā kompetencēs balstītā mācību saturā ieviešana. Jaunais saturs ir nepieciešams, taču joprojām daudzi pedagoģi nav varējuši sevi profesionāli pilnveidot, lai labāk sagatavotos, trūkst mācību līdzekļu, un tie būs jāizstrādā pedagoģiem. Būtiska problēma ir laika trūkums, jo slodzē nav pietiekami laika, lai varētu nodrošināt katram bērnam individualizētāku pīceju, ciešāku sadarbību ar vecākiem un intensīvāku sadarbību ar kolēģiem, kā to paredz apstiprinātie dokumenti. Daudzus direktorūs

un skolu kolektīvus satrauc vakances, jo trūkst pedagoģu, un tas palielina slodzi skolas kolektīvam, jo mācību process jānodrošina. Trūkst mentoru jaunajiem pedagoģiem, trūkst atbalsta personāla iekļaujošās izglītības veicināšanai, trūkst pedagoģu palīgu lielajās klasēs. Tas veicina pedagoģu saimes profesionālo izdegšanu. Vairākās skolās šobrīd tiek ištenoti ES projekti, lai risinātu šos jautājumus, bet projekti nav visās skolās un projektu laiks ir ierobežots, no valsts budžeta naudu negrasās dot labi uzsākt darbu turpināšanai. Atļaušos arī minēt attālināto mācību iekļaušanu ikdienas mācību procesā, par ko iecerēts veikt grozījumus Izglītības likumā, bet ir daudz neskaidrību. Un kā vienmēr aktuālais jautājums – kādas būs pārmaiņas jaunā mācību gada laikā, vai tiks pildīts likums par pedagoģu darba samaksas paaugstināšanu? Daudzas no pārmaiņām ir nepieciešamas, bet atbilstoša seguma jeb resursu (mācību līdzekļi, kursi, metodiskais atbalsts, laiks slodzē u.c.) tām bieži nav un jaunās ieceres išteno uz pedagoģu darba rēķina. LIZDA iestājas par to, ja ir jauna iecere, tad jābūt atbilstošiem resursiem tās ištenošanai!

Skolotājiem, skolēniem un viņu vecākiem novēlu izbaudīt vasaru, rast laiku kopīgiem priekā mirkļiem ar saviem tuvajiem, saudzēt savu veselību, lai tiktos Zinību dienā un lai mācību gads turpinātos visiem sekmīgs klāties!

Pašvaldībām ļoti būtiska ir precīza informācija

INESE CIRCENE, Viļakas novada pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja

Pašlaik Izglītības un zinātnes ministrija gatavojas tam, ka rudenī mācības skolās būs klāties, un apstiprināšanai ir sagatavots šo procesu regulējošo noteikumu projekts.

Situācijā, ja tomēr nāksies ieviest attālinātās mācības, tiek pieļauts, ka skolas klāties tomēr varētu apmeklēt 1. - 6. klašu audzēkņi, kuriem ir grūti mācīties bez tieša kontakta ar skolotāju. Izglītības un zinātnes ministrija pašlaik neplāno noteikt konkrētu rādītāju, pie kura mācībām no klāties režīma būtu jāpāriet daļēji attālinātā vai attālinātā režīmā, jo ministrija iecerējusi to atstāt katras pašvaldības ziņā.

Iespējams, ka varbūt pāragri par šo jautājumu sniegt savu viedokli, jo Izglītības un zinātnes ministrija 29. vai 30. jūlijā (konkrēts laiks vēl tiks precizēts) attālināti informēs izglītības pārvaldes un izglītības speciālistus par visu aktuālo saistībā ar grozījumiem Ministru kabineta 2020. gada 9.jūnija noteikumos Nr. 360 "Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai" attiecībā uz jauno mācību gadu, kā arī iepazīstīnās ar ieteikumiem izglītības iestādēm piesardzības pasākumu ištenošanai Covid-19 infekcijas

izplatības ierobežošanai.

Šobrīd neviens īsti nezina, kā attīstīsies Covid-19 pandēmija. Ja epidemioloģiskā situācija paslītināsies, tad valstī noteikti tiks pieņemti centralizēti lēmumi.

Izvērtējot līdzšinējo situāciju, pašvaldībām ir ļoti būtiska precīza informācija par inficēšanās gadījumiem konkrētās pašvaldībās, lai varētu izlemt, kā rikoties tālāk. Iespējams, ka par klāties mācību pārtraukšanu ir jālemts valsts, nevis pašvaldību līmeni, taču iespējamas ir tādas situācijas, ka vienā novādā ir Covid-19 pacienti, bet citā nav. Kāpēc tad visiem būtu jāpāriet uz attālinātām mācībām, ja tas ir aktuāli tikai atsevišķas pašvaldībās?

Katrā pašvaldības izglītības iestādē situācija ar telpām un skolēnu skaitu ir citāda, vienā varēs ievērot divu metru distanci starp skolēniem, bet citā to nevarēs un būs jādomā, kā organizēt mācības. Ja rietumu valstīs skolēnu skaitu klasēs samazina līdz desmit, tad Latvijā tieši pretēji, to palielina.

Manuprāt, būs daudz sarežģītāk atrisināt daudzas problēmas, ja gadījumā valstī situācija paslītinās, un klāties mācīties no 1. līdz 6. klasei, bet pārējie attālināti. Būs serežģīti organizēt gan ēdināšanu skolēniem, gan skolēnu pārvadāšanu, jo, iespējams, būs tā, ka no dažām vietām autobusā brauks tikai pāris skolēni. Arī pedagoģiem tas būs apgrūtinoši, jo daudzi māca no 1. līdz 12. klasei.

Viljakas novada pašvaldībā esam par šo tēmu runājuši. Esam vienojušies, ja pašvaldībai būs jāatrisina šī situācija, tad to lemsim kopā, konsultējoties ar epidemiologu – izglītības iestāžu vadītāji, Izglītības pārvalde, domes un izglītības iestāžu administrāciju, domes deputāti. ļoti ceru, ka situācija nemainīsies un mācību gadu visi varēsim uzsākt klāties. Tāpat jācer, ka arī pēc tam situācija nepaslītināsies, bet tas ir atkarīgs no mums pašiem, no tā, cik mēs apzinīgi ievērojam un ievērosim epidemioloģiskās drošības pasākumus.

Viedokļus uzsklausīja I.Zinkovska

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Kā vērtējat ieceri atstāt pašvaldību ziņā lēmumu par klāties mācību pārtraukšanu?

uz vletas labāk redzams - 81%

Projekts

Mēs protam un varam, bet varbūt var citādāk?

Mūsdieni sabiedrības attīstības tendences, izmaiņas dzīvesstilā, kas ir saistītas ar digitalizāciju, liek aktualizēt kvalitatīvu kultūrizglīšanos un iedvesmojošu komunikāciju. Darbošanās kultūras nozarē veicina personības individuālo attīstību, rosinot sociālo stabilitāti un sadarbību, trenē radošo domāšanu un iztēli, kā arī stiprina lokālpatriotismu, radot spēcīgas, pozitīvi domājošas iedzīvotāju kopienas.

Balvu novada pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta pārvalde ir guvusi atbalstu Latgales kultūras programmas projektu konkursā, saņemot līdzfinansējumu apmācību "MĒS PROTAM UN VARAM, BET VARBŪT VAR CITĀDĀK" organizēšanai Ziemeļlatgales kultūras nozares speciālistiem, amatiermākslas kolektīvu vadītājiem. Projekta ietvaros notiks apmācību nodarbības - meistarklases dejā, vokālajā mūzikā, folklorā un teātra mākslā.

21.jūlijā, projekta pirmajā aktivitātē, tikās folkloras kopu un deju kolektīvu vadītāji. Folkloras semināra meistarklase "Spēļu, rotaļu un deju tradīcijas Ziemeļlatgalē" notika Viļakas novada Upītē pie Andra Slišāna. Ar skanīgām dziesmām meistarklases

dalībniekus sveica jauniešu folkloras kopa "Upīte". Andris iepazīstināja klātesošos ar kolektīvu un aktivitātēm, kurās piedalās un iesaistās. Nodarbību laikā dalībnieki iepazīnās ar spēļu, rotaļu tradīcijām Ziemeļlatgalē. Praktiski darbojoties apguva individuālas un komandu spēles, rotaļas bez pāriem, pāru rotaļas, etnogrāfiskas dejas un jaunākas dejas pēc 20.gadsimta 20.gadiem. Nodarbību dalībnieki bija gandarīti par meistarklases profesionalitāti, vienkāršību, pozitīvo auru un iegūtajām prasmēm, iemāņām un kontaktiem.

11.augustā notiks meistarklase dejā kolektīvu vadītājiem "Mūsdieni dejū treniņstundu vadīšanas metodika. Dejas kompozīcija", kuru vadis I.Dreļš, 12.augustā - vokālās mākslas meistarklase ar Guntru Kuzminu-Juknu, septembrī - meistarklase teātra mākslas vadītājiem ar režisoru Editi Siļķenu un Skatuves ABC meistarklase ar Kristapu Rasimu.

Aicinām pieteikties Ziemeļlatgales kultūras nozares speciālistus un amatiermākslas kolektīvu vadītājus uz semināriem-meistarklasēm, zvanot projekta vadītāji Ivetai Tiltiņai uz tel.nr. 29101873 vai rakstot uz e-pastu iveta.tiltina@balvi.lv līdz 2020.gada 10.augustam.

Informāciju sagatavoja Iveta Tiltiņa, Projekta "Mēs protam un varam, bet varbūt var citādāk" koordinatore

*Apmaksāts

Šis projekts tika realizēts ar Latgales reģiona atbalības aģentūras, Valsts kultūrkapitāla fonda un A.S. Latvijas valsts mākslas finansējumu.

Lasa grāmatas un rīko pasākumus

Gaidāt ciemos peli Loru vai klaunu Leniju?

Ja Facebook vietnē ielūkojas Krišjānu pagasta bibliotēkas lapā, gribas piekrist kāda komentētāja paustajai domai – Krišjāni pārsteidz. Labā nozīmē, jo tur rīko pasākumus un dažādas aktivitātes, ko bibliotekārs varētu nedarīt. Īpaši, ja strādā nepilnas slodzes darbu. "Vajag, lai darbs patiktu. Man īpaši patik darboties ar bērniem, būt nepārtrauktā kustībā, iepazīstināt viņus ar grāmatām. Arī pati esmu grāmatu lasītāja," atklāj Krišjānu bibliotēkas vadītāja SANITA SINELE.

Nolasa trīsrindi

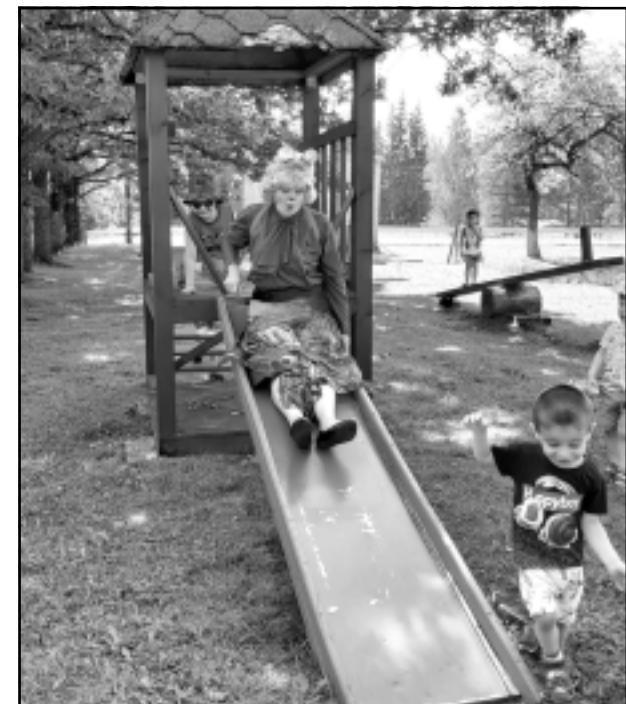
"Patīkami, ka Krišjānu vārds daudziem asociējas ar bibliotēku un aktivitātēm, kas tajā notiek. Aizvadītajā gadā iesāku publiskot informāciju sociālajos tīklos, kopš Covid-19 pandēmijas - aktīvāk. Ik mēnesi, piemēram, atrodju kādu citātu, ko ierakstu facebookā un izmantoju kā mēneša vadmotīvu," stāsta Sanita. Bibliotēkas apmeklētāju un sociālo tīklu lietotāju uzmanību piesaistījusi arī akcija ar trīsrindēm, kas mudina pasmaidit vai nopietni padomāt. Protī, bibliotēkā pieejama Maijas Laukmanes grāmata "Spalgi kliedz kaijas". Tajā atrodamas 137 haikas, kas ir numurētas. Sanita interesentiem izlasa to haiku, kas numurēta ar izvēlēto skaitli (no 1 līdz 137). Citreiz ir tā, ka haiku saskan ar atnācēja garastāvokli vai noskaņu, bet jebkurā gadījumā izlasītais liek aizdomāties. Piemēram haiku, kas ir viena no Sanitas iecienītākajām: "Pasaki šodien /to, kas šodienā sakāms /- lai vēlāk nav žēl." Ideja par šo akciju radās bibliotekāru kursos, kad, pamanoj haiku grāmatu, kursu dalībnieces sāka saukt lappušu numurus un lasīt viena otrai izvēlētajā lappusē atrodamās trīsrindes. Bibliotekāra profesijā, kurā strādā jau devīto gadu, Sanitu priečē saskarsme ar cilvēkiem, tas, ka no preses un interneta regulāri iegūst informāciju par jaunākajām grāmatām. Ja par kādu grāmatu lasītāji izrāda interesi, izvērtē, vai iegādāties to bibliotēkai, vai arī pasūtīt no kaimiņu bibliotēkas. Ikdienā viņa labprāt parunājas ar bibliotēkas apmeklētājiem, jo katram šajā laikā gribas būt vajadzīgam, uzklusa sitam. "Laukos vecākā paaudze ir grūti iekustināma. Individuāli jāaicina, tad atnāk. Ja kādam, piemēram, interesē Daces Judinas grāmatas, sazinos ar lasītāju, pastāstu, ka ir iegādāta jauna šīs autorens grāmata. Tikai uzliekot afišu vai

ierakstot sociālajos tīklos, cilvēkus informācija neuzrunās, lai arī viņi to izlasīs," secina bibliotēkas vadītāja.

Iejušas pasaku tēlos

Katram bibliotekāram, kā stāsta Sanita, ir savas, tā teikt, stiprās puses. Citam vairāk interesē, piemēram, novadpētniecība, bet viņai – darbs ar bērniem. Savā ziņā tas sasaucas ar pedagoģa profesiju, jo trīs gadus Sanita strādāja par audzinātāju Tilžas internātpamatiskolā: "Tomēr darbu atstāju, jo sapratu, ka, audzinot skolas bērnus, zaudēju saikni ar saviem bērniem. Laikā, kad mani bērni bija mazi, aktīvi iesaistījos skolas pasākumos. Bērni ir tāda publīka, kas ik brīdi var ko jaunu, interesantu izdomāt un darīt." Ja izdodas mazos lasītājus aizraut ar dažādām aktivitātēm, viņi nāk uz bibliotēku, lasa grāmatas. Labāka pasākumu apmeklētība ir tad, ja bērnus uzaicina, turklāt vēl labāk ir, ja par kārtējo aktivitāti informē arī bērnu vecākus. Ja mamma būs informēta, bērni atrāks. "Patīkami, ka apmeklētāji bieži saka paldies gan par pasākumu, gan par to, ka viņus uzaicināju. Tātad cilvēkam ir svarīgi, ka viņu personīgi uzrunā," secina bibliotēkas vadītāja. Šovasar, piemēram, bērni Emocijikonu dienā aktīvi iesaistījās pasākumā "Uzzīmē savu emociju!". Šīs nedēļas nogalē plānotas Draudzības dienas aktivitātēs "Nepaej garām Krišjānos!". Informējot par šo aktivitāti, sociālajos tīklos Sanita raksta: "Nepaejiet viens otram vienaldzīgi garām, bet pasveiciniet, uzsmaidiet, pasakiet komplimentu, labu vārdu!" Kopā ar mazajiem lasītājiem Draudzības dienā viņa dosies pārgājiņā uz kādu vietējo saimniecību, lai vairāk iepazītu savu pagastu. "Bieži vien ir tā, ka apmeklējam citrus pagastus un novadus, bet vietējo nezinām. Mūsdieni bibliotēka vairs nav tikai grāmatu apmaiņas vieta. Ja gribam saglabāt bibliotēkas, ir jāmainās," pārliecināta Sanita. Katra pasākuma neatņemama sastāvdaļa, protams, ir grāmata. Jaunākā paaudze čakli izzina Bērnu žūrijas grāmatas. Jūnijā pele Lora devās ciemos pie pirmsskolas bērniem un lasīja grāmatu "Gurķis Elmārs, kas diktī krengējās".

Pēc grāmatas izlasišanas mazie izteica savas domas par sajūtām, kas rodas, ja esi nesaprasts un nepieņemts. Pusaudžus diezgan grūti iesaistīt grāmatu lasīšanā, bet viņi, piemēram, nāk palīgā vadīt pasākumus, kas domāti vecākajai paaudzei. Un šādās tikšanās reizēs ieguvēji ir visi – vieniem patik, ka ieklausās

Kurš pirmais uz slidkalniņa? Pele Lora aktīvi iesaistīs bērnu draiskulībās un izbauda laiku kopā ar mazajiem grāmatu lasītājiem.

viņu atmiņās, citiem ir interesanti uzzināt par aizgājušajiem laikiem.

"Augustā atsāks darbu pirmsskolas grupiņas. Neesmu vēl izdomājusi, kādā tēlā iejetīšos, lai dotos pie viņiem. Varu būt, piemēram, pele Lora vai klauns Lenijs. Bērni tad mani neatpazīst," smej Sanita. Viņa izvēlas kādu plānu grāmatiņu, lai bērniem pietiktu uzmanības klausīties, un dadas pie mazajiem lasītājiem. Kopīgi izlasa, tad visi pārrunā dzirdēto, pastāsta, ko sapratuši, un to, kas varbūt palicis nesaprasts. Darbs notiek sadarbībā ar pirmsskolas grupiņu audzinātājām un kultūras darba organizatori. Mazās meitenes un zēni nāk arī uz bibliotēku, bet vairāk tāpēc, lai izvēlētos grāmatu un iepazītu vidi, nevis klausītos, ko Sanita lasa. Klausīšanās labāk sanāk viņu ierastajā vidē, kopā ar audzinātājām.

Foto - no personīgā arhīva

Pasākumu pēcpusdiena Rugājos

*Sākums 2.lpp.

Kājām, skriešus, ar velosipēdu vai arī bumbojot

Kuplā dalībnieku pulkā. Līdz vēlai pēcpusdienai Rugājos notika starpnovadu 3x3 strītbola turnīrs dažāda vecuma grupām. Vecāki atzina, ka patīkami redzēt tik azartisku un dzīvīgu skolas audzēkņu kustību, jo jau pārāk ieildzis pandēmijas noteiktais klusuma periods.

Fotoliecības. Senas fotogrāfijas un savāktās liecības vēstī par bijušajām dzelzceļa stacijām un notikumiem, saistītiem ar bānīti "Sita-Burzova."

Izklaide brīvā dabā. Rugāju parkā uzmanību piesaistīja dzeltenzilas krāsas piepūsti šķēršļi. Tur bija ierīkota spēle ar imitētu šaujamieroču izmantošanu. Pēc spēles noteikumiem notiek divu komandu sacensība, kura ātrāk un veiksmīgāk ieņems pretinieka pozīcijas. Spēle bija atvesta no Litenes.

Viktorīna par bijušajām dzelzceļa stacijām un kādreizējo bānīti. Kultūras nodaļas vadītāja Gunta Grigāne atklāja, ka šajā viktorīnā jautājumiem doti arī atbilžu varianti. Protams, bija gaidīta iedzīvotāju atsaucība, taču viktorīnā uzdrošinājās piedalīties tikai trīs dalībnieces. Pati pirmā pieteicās Ārija Freimane no Tikaiņiem, pēc tam vēl divas dalībnieces – Kristīne Serga un Agrīta Luža.

Galvenais - cik katrs spēj. Izklaides dienas aktivitātes iesākās ar foto orientēšanos pa Rugāju ciemu. Aicināti piedalīties bija visu vecumu iedzīvotāji, kuru uzdevums bija atrast uzdevumu lapā norādītu 31 objektu. Jauniešu centra vadītāja Līga Kravale paskaidroja, ka atrastā vieta jānofotografē un jāsaglabā savā tālrunī kā pierādījums, ka objekts veiksmīgi atrasts. Taču obligāti gan nebija jāatrod visi punkti, galvenais, cik katram izdodas. Kā pašus pirmos sacensībām reģistrēja "Rasas pērles" astoņus dažāda vecuma dalībniekus kopā ar viņu skolotāju. Līga Kravale atzina, ka atrast visus norādītos objektus viņai pašai nebūtu viegli, jo, ja pa ciemu nepārvietojas kājām, bet ikdienā brauc ar mašīnu, tad daudz ko neievēro un nepamana.

Lai tikai neiztraucē. Parkā, netālu no estrādes, bija izliktas planšetes par tēmu "Bānītis "Sita-Burzova"". Muzeja vadītāja Velga Vīcupa raizējās, lai tikai pārāk stipri nelīst, lai lietus neaizbaida apmeklētājus. Taču lietus tomēr uzņāca. Jautāta, vai iedzīvotājus interesē senākās dzives notikumi, vadītāja teica, ka ir dažāda attieksme. "Ir ģimenes, kur par to runā, daudz stāsta arī bērniem, un viņu vecākiem ir ļoti labas zināšanas. Taču tā ir mazākā sabiedrības daļa. Ir cilvēku grupa, kuri nezina pilnīgi neko par vēsturi un brīnās, kādi laiki Rugājos valdījuši senāk un cik daudz laba noticis," atzina Velga.

Nav nemaz tik viegli. Par katru pareizu atbildi viktorīnā par agrākajām dzelzceļa stacijām un bānīša "Sita-Burzova" kustību, ieskaitīja punktu. Reģistrēja arī atbilžu nodošanas laiku, ko ķemtu vērā gadījumā, ja dalībniekiem būtu vienāds punktu skaits. Viktorīnas dalībnieces varēja neuztraukties – katrai garantēta vieta uzvarētāju trijnīkā, un par to prieks arī Kristīnei Sergai.

Paldies atsaucīgajiem. Lai arī pasākumu organizatori bija cerējuši uz daudz lielāku vietējo iedzīvotāju atsaucību, tie kuri piedalījās, izpelnījās aplausus un pārsteiguma balviņas.

Pirmsskolas izglītības iestādēs

Ļoti gribas uz dārziņu!

Gatavojoties jaunajam mācību gadam, arī pirmsskolas izglītības iestādēs liek prātus kopā, kā sagaidīt mazuļus, lai viņiem gribētos iet uz dārziņu ne tikai pirmajā dienā, bet arī turpmāk. Ja pārmaiņas iecerētas vērienīgākas, bez lielāka finansējuma neiztikt. Balvu novadā ir septīnas pirmsskolas iestādes, lielāks finansējums remontdarbiem šogad no tām atvēlēts trim.

Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes speciāliste LIJA BUKOVSKA uzskata, ka bērniem jāaug droša, attīstoša un estētiskā vidē, tādēļ vienmēr priečē, kad ir iespēja uzlabot pirmsskolas izglītības iestāžu vidi. Lai gan pirmsskolas strādājošie ir ļoti radoši, darbīgi un daudz spēj paveikt saviem spēkiem, tomēr bez pašvaldības atbalsta neiztikt. Saskaņā ar Balvu novada Izglītības attīstības stratēģiju 2019.-2024.gadam, kas paredz pilnveidot izglītības iestāžu infrastruktūru, katru gadu tiek veikti lielāki vai mazāki darbi izglītības iestāžu fiziskās vides sakārtošanā. Šogad lielākie darbi bija plānoti Balvu PII "Sienāzītis", kur veikts zāles un pirmā stāva gaiteņa remonts, kā arī āra nojumes iegāde. Balvu PII "Pilādzītis" piešķirts finansējums āra nojumes iegādei un kāpņutelpas logu nomaiņai, Bērzkalnes PII izremontēta zāle, savukārt pārējās pirmsskolas iestādes veic kosmētiskos remontus, atsavidzinot telpas saviem spēkiem.

PII "Sienāzītis" zāles un pirmā stāva gaiteņa remontam atvēlēti 20 tūkstoši eiro, bet nojumes iegādei 10 tūkstoši eiro, PII "Pilādzītis" nojumes iegādei - 5000 eiro, bet Bērzkalnes PII zāles remontam - 3000 eiro.

Remonts nav bijis vairāk kā pusgadsimtu

Pirmsskolas izglītības iestādes "Sienāzītis" vadītāja IVETA BARINSKA neslēpj, ka bērnudārza zālē kārtīgs remonts nav bijis vairāk nekā piecdesmit gadus, arī lapenes dārzā sen kā nav, tā vienkārši savu laiku nokalpojusi. Tādēļ bērnudārza kolektīvs ir gandarīts, ka šovasar dārziņā notiek lieli darbi un vizuāli tas kļuvis mūsdienīgāks. Lapeni celtnieki uzstādīja jau pirms Ligo svētkiem un bērni un darbinieki to jau paguva ieligt. Bet iekštelpās, zālē vēl notiek pēdējie remontdarbi.

Zālē nomainīta grīda, nokrāsotas sienas, nomainīti apgaismes ķermenī griestos, kā arī pārveidotas nišas, kas atdala zāli no koridora, kur agrāk novietotas dažādas mantas. Tagad mantas glabāsies telpā zāles galā, kā arī zem koka pakāpieniem, uz kuriem var sēdēt, bet, paceļot sēdvirsmu, novietot krēslīnu. Visvairāk bērnudārza darbinieces priečājas par jaunajiem, modernajiem gaismas ķermeniem, jo līdz šim pie griestiem atradās vecas lampas ar pītajiem abažūriem. Grīdai jauns segums, lai gan to varētu vēlēties kvalitatīvāku. Grīdu segs paklājs. Izremontēts arī gaitenis.

Vientuļais zaķis vairs nav vientuļš

Pirmsskolas izglītības iestādes "Sienāzītis" teritorija pārvērtības šovasar piedzīvojusi arī pateicoties bērnu vecāku un iedzīvotāju ziedoņumiem. Biedrība "Ritineitis" pērn rudenī Balvu Novada muzejā pirmo reizi mūspusē organizēja Ziedotāju apli, starptautisku ziedoņumu piesaistes pasākumu. Balvi bija piektā vieta Latvijā, kur šāds pasākums notika. Savas idejas pasākumā prezentēja trīs autores, viena no tām pirmsskolas izglītības iestādes "Sienāzītis" pirmsskolas skolotāja ANDA PUŠPURE. Viņa prezentēja projektu "Vientuļais Zaķis", aicinot klātesošos atbalstīt viņas ideju par bērnu pastāgu, rotaļu un sporta laukuma labiekārtošanu. Bērnudārza pārstāvē pastāstīja, ka projektā iecerēts iegādāties rotaļu namiņu, šūpoles, basketbola grozu un izbūvēt smilšu kastes, kur uzglabāt dabas materiālus. Tam bija nepieciešams aptuveni 800 eiro. Aktīvi ziedotāju kustībā iesaistījās projekta krusītēvs Čivis jeb Ivars Saide. Ja projekts realizēsies, viņš solīja ziedot 200 eiro prožektoru iegādei laukuma apgaismošanai.

Jūlijā beigās pirmsskolas skolotāja A.Pušpure vēl bauda atvālinājumu, taču piekrīt atbraukt uz darbiņu un izrādīt, kas izdarīts par sazedoto naudu. Viņa stāsta, ka laukums, kur ar savas grupiņas bērniem devās pastāgāties un rotājāties svaigā gaisā, bija patukšs. Koka zaķītis vientuļš sēroja zem ābeles. Pateicoties ziedotājiem, vientuļais zaķis tīcis pie glīta koka namiņa, bet bērni tikuši pie galda un soliem, nojumes, kur var apsestīties, šūpolēm, uzstādītis basketbola grozs,

Foto - A.Kirsanovs

Zaķa namiņš. Vientuļajam zaķim tagad ir savs namiņš, kurā paciemoties var arī bērni. "Turklāt bērniem rotaļu laukumā tagad ir krietni vairāk lietu, ar ko nodarboties, nekā iepriekš," priečājas pirmsskolas skolotāja A.Pušpure.

Nišas ar sienāzišiem. Bērnudārza "Sienāzītis" vadība realizējusi sapni, lai gaiteņa sienu no zāles atdalītu caurspīdīgas nišas. Uz nišās ievietotajām stikla paketēm uzlimētas līmplēves, ko rotā sienāziši dažādos gadalaikos. Līmplēves ar zīmējumiem veidojusi Elīna Kalīva, SIA "Amati Print" maketētāja un īpašniece. Viņa stāsta: "Šis ir pirmsākums tāda veida pasūtījums no pirmsskolas izglītības iestādēm. Arī mani bērni apmeklē bērnudārzu "Sienāzītis", bet pagaidām šo jauninājumu nav redzējuši, jo vasaras brīvdienas pavada mājās."

Foto - A.Kirsanovs

Lapene ielīgota. Lapeni celtnieki pabeidza būvēt jau pirms Jāniem, bērni un darbinieki to paspēja ielīgot. Taču ir vēl kāds sapnis! Gribas nelielu skatuviņu, kur bērniem uzstāties.

Foto - A.Kirsanovs

izveidota gaisa taka, pa kuru var kāpelēt, turoties pie šķorēm. "Kā bija noskatīts un plānots, koka namiņu pasūtīju interneta, bet lieveni namiņam, solus, galdu un nojumi izgatavoja uzņēmums "Kalna Nami". Par sazedoto naudu nopirkām basketbola bumbas, pārējo inventāru. Smilšu kasti arī pasūtīju internetā," stāsta pirmsskolas skolotāja.

Māmiņas Evas Smirnovas mudināti, pirmie ziedoņumus sāka vākt bērnu vecāki. Pārējos ziedotājus A. Pušpure nemaz nezina. Gadās, ka kāds pasaka: "Arī es ziedoju naudu jūsu projektam!" Tāpēc pirmsskolas skolotāja ir pateicīga visiem, kuri atbalstīja viņas ieceri un palīdzēja pārtapt tai realitātē, tostarp, arī projekta krusītēvam Čivim jeb I.Saidem. Prožektoram ziedoto naudu galarezultātā nolēmuši tomēr novirzīt iekštelpu, zāles sienās esošo skapju vai nišu ar zīmējumiem izgaismošanai, jo izgaismot rotaļu laukumu nebūtu lietderīgi. Naktī tam tikai veltīgi tiktū tērēta elektroenerģija.

Kompetenču izglītībā jau iejutušies

Bērnudārzs "Sienāzītis" ir viens no tiem, kurš Latvijā piedalījās kompetenču izglītības pilotprojektā "Kompetenču pieeja pirmsskolas izglītībā". Pirmsskolas skolotāja A. Pušpure šajā mācību gadā strādās sagatavošanas grupiņā ar sešgadniekiem. Abas ar kolēģi viņas jau pērn eksperimentējušas un izmēģinājušas dažādas pieejas mācību vielas un dzīvesziņas apguvē kopā ar saviem audzēkņiem. "Es nebiju kompetenču pieejas atbalsta grupā. Uz mācībām brauca otra kolēģe, bet darbā tas viss tika pārrunāts, izmēģināts. Burtīpus mēs bērniem mācījām caur spēlēšanos, ejot ārā, meklējot dabā, veidojot plakātus, nevis sēzot un *kaļot*. Taču, kad mēs tos sava darba augļus gribējām redzēt, atnāca *kovids*, un bērni palika mājās. Attālinātā mācīšanās izjauca visu," secina skolotāja. Tādēļ jaunais mācību gads tiek gaidīts ar jaunām iecerēm un cerībām.

Vilakas novadā

Priecē plenērā radītie mākslas darbi

23.jūlijā Vilakas kultūras un radošo industriju centrā notika 4.starptautiskā glezniecības plenēra "Valdis Bušs 2020" noslēgums.

Atklājot izstādi, plenēra kuratore Elita Teilāne uzsvēra, ka šī ir jauka satikšanās diena visiem - organizatoriem, māksliniekim un ciemījiem: "Mākslinieka Valda Buša atstātais mantojums ir nozīmīgs ne tikai Latvijas mākslas cienītājiem. Viņa darbi ir pazīstami arī citviet pasaulei. Mēs ar to lepojamies un mēs vēlamies šo mantojumu saglabāt un nodot nākamajām paaudzēm." Viņa atgādināja mākslinieka teikto: "Cik atceros, zīmēju jau no trīs gadu vecuma, tāpēc droši varu apgalvot, ka nevis es izvēlējos mākslu, bet māksla izvēlējās mani." Valdis Bušs dzimis Susāju pagasta Pokševas ciemā septiņu bērnu ģimenē, mācījies Zvaigznes pamatskolā, vēlāk Vilakas sešklasīgajā pamatskolā un Vilakas ģimnāzijā. Vilakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs uzskata, ka novadnieka piemiņa ir cieņā un godā turama, tāpēc cerīgi solīja atkal satikšanos nākamajā - piektajā plenērā. "Plašumā aug arī kvalitāte. Lai arī sakarā ar situāciju valstī varējām uzaicināt tikai Baltijas valstu māksliniekus, pasākums vienalga ir izdevies. Ieradās divas profesionālās mākslinieces no Lietuvas, kuras savos darbos atspoguļo šīs valsts glezniecības tradīcijas. Interesantu igauņu akavarelglezniecības piemēru parādīja māksliniece no Igaunijas. Varam lepoties arī ar Latvijas māksliniekem - otro reizi plenērā piedalās Aivis Pīzelis, ko iepriekš plenērā vēlējās redzēt pašvaldība. Ir arī glezniecības un ainavu glezniecības grandi Agnija Ģērmane un Ilgvars Zalāns - daudzu starptautisku plenēru dalībnieki," plenēra rezultātus vērtēja Māris Čačka. Plenēra dalībniece Agnija Ģērmane atzina, ka sajūtas pēc plenēra ir brīnišķīgas. Šaipusē ir viņas vecmāmiņas senči, tāpēc bērnībā dzirdēti daudzi stāsti par vēsturiskiem notikumiem. "Man bija patīkams pārsteigums, ka Krievijas pierobežā ir tik latviska vide. Šeit ir tik skaista daba. Pirmās trīs dienas devāmies ekskursijās, iepazinām Vilakas novada ciemus un pagastus. Romantisku dvesmu ar vēstures elpu piedzīvojām Stompakos. Stiglovas gravā bija tik piesātinātas dabas ainavas! Sajusto ieliku savas gleznas. Kupravā redzēto gan gleznot pabeigšu mājās, pie tā vēl jāpiestrādā," teica Agnija Ģērmane. Valda Buša mazdēls Jānis Bušs uzsvēra, ka uz plenēriem dadas katru reizi: "Šis plenērs, atšķirībā no iepriekšējiem, likās saprotamāks, sirdij tuvāks. Varbūt tāpēc, ka piedalās tikai Baltijas valstu mākslinieki?" Savukārt Valda Buša mazmeita Laura Buša atzina, ka pašai gleznotājas talanta nav: "Es tik ļoti apbrīnoju māksliniekus! Es skatos uz katru no šīm gleznām un tās izjūtu. Sajūtu klusumu, Saulstarus..."

Uzdāvina gleznu Vilakas Romas katoļu baznīcai. Mākslinieks no Latgales, no Preiļiem, Aivis Pīzelis saka, ka glezni skatītājs ir jāuzrunā - ar savu stilu, krasām, attieksmi. Viņš atzīst, ka daba ir vislielākā iedvesmotāja, un tajā sajusto ieliek savās gleznās. Dāvanā atspoguļots Vilakas dievnama siluets. Priesteris Guntars Skutels, paužot prieku par dāvanu, teica, ka viņam ir sapnis atjaunot draudzes namu, tādu kā kultūras vietu, kur atrastos arī dāvinātās gleznas. Viņš no gleznām iedvesmojas, rod mieru un sajūt Dieva klātbūtni, jo arī mākslinieki atzinuši, ka šī skaistā baznīca ir ainavā ietilpst oša un mākslas darbā attēlojama.

Saņem ziedus un apsveikumus. Plenērā piedalījās seši mākslinieki no Baltijas valstīm.

Pasākums aug plašumā un kvalitātē. Tā plenēru vērtēja Daugavpils Marka Rotko mākslas centra vadītājs Māris Čačka.

Dāvina gleznu pašvaldībai. Profesionāls mākslinieks Ilgvars Zalāns atzina, ka puspasaule apceļota, bet Vilakas plenērā bija pirmo reizi. "Mani patīkami pārsteidza šī pierobežā esošā vieta, latviska vide. Jūsu puse, vietas, ko redzējām Stompaku purvā un Stiglovas gravā, rāisa emocijas. Iespējams, to pašu, dzivojot un mācoties šeit, redzēja un sajuta arī mākslinieks Valdis Bušs. Tā Stompaku purvā sajutām vēstures elpu, cilvēktraģēdiju. Paaudzes mainās, daba paliek. Tās stiprums stāv pāri visam. Iedvesmojos no tās un ieliku šīs sajūtas savos darbos," atklāja Ilgvars Zalāns. Viņš savu darbu uzdāvināja Vilakas novada pašvaldībai.

Dzimtajā pilsētā kopā ar ģimeni. Latvijas vēstnieks Polījs Edgars Bondars atzina, ka tā arī jūtas - kā mājās: "Priecājos, ka Vilakā ir daudz labu cilvēku, un tagad arī daudz labas mākslas. Šis plenērs ir svarīgs arī ar to, lai Vilaka, Ziemeļlatgale soli pa solim ieietu lielākā starptautiskā apritē. Lai cilvēki iepazītu gan Valda Buša darbus, gan mākslinieki radītu jaunus oriģināldarbus. Cik zinu, Vilakā jau bijuši 24 mākslinieki no daudzām pasaules valstīm, un katrs no viņiem savos darbos atstājis gabaliņu no Latgales saules."

Prieks par plenēra norisi un radītajiem darbiem. Vilakas novada pašvaldības projektu vadītāja Vineta Zeltkalne dāvanā saņema Agnijas Ģērmanes gleznu "Vakars uz ezera".

Z.Loginas teksts un foto

Balvu novada domē

23.jūlijā sēdes lēmumi

Apstiprina zemes ierīcības projektus

Apstiprināja zemes ierīcības projektu nekustamā īpašuma Tehnikas ielā 5, Balvos, sadališanai divās zemes vienībās. Zemes vienībai Nr.1 piešķīra adresi Tehnikas iela 5I, Balvi, un noteica lietošanas mērķi – darījumu iestāžu un komerciāla rakstura apbūve. Zemes vienībai Nr.2 un uz tās atrodošajai ēkai saglabāja adresi Tehnikas iela 5, Balvi, un noteica lietošanas mērķi – darījumu iestāžu un komerciāla rakstura apbūve. Tāpat apstiprināja zemes ierīcības projektu nekustamā īpašuma "Vanadziņi" Tilžas pagastā sadališanai četrās zemes vienībās. Zemes vienībai Nr.1 piešķīra nosaukumu "Vizbules" un noteica lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība. Zemes vienībai Nr.2 un uz tās atrodošajām ēkām saglabāja nosaukumu "Vanadziņi", mainīja adresi no "Vanadziņi", Stangas, Tilžas pagasts, uz "Vanadziņi" Tilžas pagasts, un noteica lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība. Zemes vienībai Nr.3 piešķīra nosaukumu "Vizbules" un noteica lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība. Zemes vienībai Nr.4 saglabāja nosaukumu "Vanadziņi" un noteica lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība.

Sadalīt īpašumus

Atļāva atdalīt no nekustamā īpašuma Bērzkalnes pagastā 8,7 ha kopplatībā zemes vienību 1,6 ha platībā. No atdalītās zemes vienības izveidoja jaunu īpašumu un piešķīra nosaukumu "Kundziņi". Paliekošajam īpašumam, kas sastāv no vienas zemes vienības 7,1 ha platībā, piešķīra nosaukumu "Klementes". Tāpat atļāva atdalīt no nekustamā īpašuma "Plaikas" Briežuciema pagastā 25,63 ha kopplatībā zemes vienību 3,30 ha platībā. No atdalītās zemes vienības izveidoja jaunu īpašumu, piešķīra nosaukumu "Jaunās Plaikas" un mainīja zemes lietošanas mērķi no zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība uz zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība. Sadalīja Balvu novada pašvaldībai piekritīgo zemes vienību Lazdulejas pagastā divās zemes vienībās.

Precizē saistošos noteikumus par tirdzniecību

Precizēja saistošo noteikumus "Par tirdzniecību publiskās vietās un par pašvaldības nodevu par tirdzniecību publiskās vietās Balvu novadā". Projekta nepieciešamības pamatojumā teiks, ka ar šiem noteikumiem atcelto saistošo noteikumu vairāku gadu piemērošana ir radījusi nepieciešamību precizēt un risināt vairākus tirdzniecības publiskās vietās jautājumus: "Iemesls ir arī tas, ka mainījusies pašvaldības struktūra – likvidēta pašvaldības aģentūra, kura nodarbojās ar tirdzniecības organizēšanu "lauku labumu tirdziņos". Šobrīd ar to nodarbojas pašvaldības administrācijas nodaļa. Nepieciešams arī pārskatīt nodevas objektus, likmes un sakārtot jautājumu par tirgus statusa noteikšanas un tirgus noteikumu saskaņošanas kārtību. Lai minētos labojumus veiktu atceļamajos saistošajos noteikumos, ir nepieciešams grozījumu apjoms, kuriem ir tik daudz punktu, ka veidojas situācija, kurā likumdošana paredz jaunu noteikumu izdošanu. Tāpēc tiek pieņemti jauni noteikumi un iepriekšējie atcelti."

Saistošie noteikumi:

1. Vienkāršo tirdzniecības procesa organizēšanu Lauku labumu tirdziņos.
2. Precizē nodevas objektu, ja vienā tirdzniecības vietā tie ir vairāki.
3. Papildina nodevas objektu sarakstu, izņēmumus un precizē nodevas apmēru.
4. Nosaka iesnieguma formu atļaujas saņemšanai tirdzniecībai publiskā vietā.
5. Paredz kārtību, kādā tiek noteikts tirgus statuss un saskaņoti tirgus noteikumi.
6. Precizē tirdzniecības jautājumu risināšanu masu pasākumu laikā.

Vienreizējās atļaujas izsniegšana tirdzniecībai publiskās vietās masu pasākumos: ar pārtikas precēm un bezalkoholiskajiem dzērieniem (izņemot pašu ražoto produkciju un pašu savāktos savvaļas dabas produktus) – EUR 5; ar alkoholiskajiem dzērieniem (izņemot mājās ražoto alkoholu) – EUR 15; ar rūpniecības precēm (izņemot amatniecības izstrādājumus) – EUR 7.

Atļaujas izsniegšana tirdzniecībai publiskās vietās vienai dienai: ar pārtikas precēm un bezalkoholiskajiem dzērieniem (izņemot pašu ražoto produkciju un pašu savāktos savvaļas

dabas produktus) – EUR 1; ar rūpniecības precēm (izņemot amatniecības izstrādājumus) – EUR 2; ar lopbarības produkciju (pagasta teritorijā) – EUR 1.

Atļaujas izsniegšana tirdzniecībai publiskās vietās vienam mēnesim: ar pārtikas precēm un bezalkoholiskajiem dzērieniem (izņemot pašu ražoto produkciju un pašu savāktos savvaļas dabas produktus) – EUR 5; ar rūpniecības precēm (izņemot amatniecības izstrādājumus) – EUR 7; ar lopbarības produkciju (pagasta teritorijā) – EUR 5.

Piešķir ikmēneša pabalstu

Piešķīra ikmēneša pabalstu bijušajai Krišjāņu pagasta padomes priekšsēdētājai Valdai Iljanovai, kas atbilst divu minimālo mēnešalgu apmēram, no Balvu novada pašvaldības budžeta līdzekļiem, sākot ar 2020.gada 10.augustu.

Izsolīs zemes nomas tiesības

Nolēma izsolīt nomas tiesības uz Balvu novada pašvaldībai piekritīgo zemes vienības daļu Viksnas pagastā 1,2 ha kopplatībā (zemes gabals bez apbūves tiesībām ar lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība). Apstiprināja zemes gabala nomas tiesību sākumcenu EUR 90 gadā bez PVN. Tāpat izsolīs nomas tiesības uz Balvu novada pašvaldībai piekritīgo zemes vienību Viksnas pagastā 2,6 ha kopplatībā (zemes gabals bez apbūves tiesībām ar lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība). Apstiprināja zemes gabala nomas tiesību sākumcenu EUR 189 gadā bez PVN. Izsolīs arī nomas tiesības uz Balvu novada pašvaldībai piekritīgo zemes vienību Viksnas pagastā 1 ha kopplatībā (zemes gabals bez apbūves tiesībām ar lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība). Apstiprināja zemes gabala nomas tiesību sākumcenu EUR 189 gadā bez PVN. Izsolīs nomas tiesības uz Balvu novada pašvaldībai piekritīgo zemes vienību Viksnas pagastā 0,5173 ha kopplatībā (zemes gabals bez apbūves tiesībām ar lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība). Apstiprināja zemes gabala nomas tiesību sākumcenu EUR 47 gadā bez PVN. Izsolīs nomas tiesības uz Balvu novada pašvaldībai piekritīgo zemes vienību Viksnas pagastā 2,5 ha kopplatībā (zemes gabals bez apbūves tiesībām ar lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība). Apstiprināja zemes gabala nomas tiesību sākumcenu EUR 184 gadā bez PVN. Izsolīs nomas tiesības uz Balvu novada pašvaldībai piekritīgo zemes vienību Viksnas pagastā 0,87 ha kopplatībā (zemes gabals bez apbūves tiesībām ar lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība). Apstiprināja zemes gabala nomas tiesību sākumcenu EUR 69 gadā bez PVN. Izsolīs nomas tiesības uz Balvu novada pašvaldībai piekritīgo zemes vienību Viksnas pagastā 3,59 ha kopplatībā (zemes gabals bez apbūves tiesībām ar lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība). Apstiprināja zemes gabala nomas tiesību sākumcenu EUR 261 gadā bez PVN. Izsolīs nomas tiesības uz Balvu novada pašvaldībai piekritīgo zemes vienības daļu Viksnas pagastā, Balvu novadā, 0,8 ha kopplatībā (zemes gabals bez apbūves tiesībām ar lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība).

Apstiprināja zemes gabala nomas tiesību sākumcenu EUR 63 gadā bez PVN, saskaņā ar sertificēta vērtētāja nomas maksas noteikšanas lietu. Izsoles notiks 18.augustā.

Izmaksas izsolē nedzīvojamā telpu

Nolēma iznomāt mutiskā izsolē ar augšupejošu soli nedzīvojamā telpu Nr. 14 "Krišjāņu pamatskola" Krišjāņu pagastā 11,1 m² platībā. Noteica nomas maksu EUR 0,21/ m² bez PVN mēnesi par 1m². Izsole notiks 18.augustā.

Nems aizņēmumus

Nolēma iņemt ilgtermiņa aizņēmumu 2020.gadā EUR 111 981 uz 10 gadiem no Valsts kases ar noteikto gada procentu likmi aizņēmumam Kohēzijas fonda projekta "Balvu pilsētas ūdenssaimniecības attīstības III kārtā" išstenošanai. Aizņēmuma pamatsummas atmaksu veiks no 2021.gada marta līdz 2030.gada decembrim, aizņēmumu atmaksu

garantēt ar Balvu novada pašvaldības budžetu. Tāpat nolēma iņemt ilgtermiņa aizņēmumu 2020.gadā EUR 44 260 uz 5 gadiem no Valsts kases projekta "Vides pārvaldības pilnveidošana, išstenojot kopējus pasākumus RU-LV pārrobežu reģionos" (Zaļā palete) išstenošanai.

Levēl komisijā

Ievēlēja Olgu Siņicu par Balvu novada Pastāvīgās iepirkumu komisija loceklī.

Nodrošinās priekšfinansējumu

Nodrošinās projekta "Give to get" priekšfinansējumu divdesmit procentu apmērā biedrībai "Kalmārs" projekta realizācijai, t.i. EUR 3299 apmērā. Projekta kopējās izmaksas ir EUR 16 495.

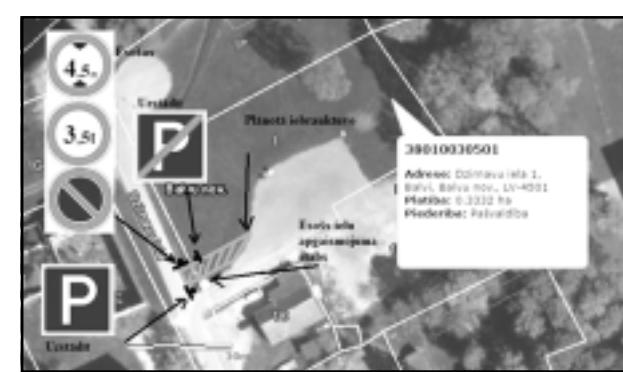
Piešķirs finansējumu pasākumiem

Nolēma piešķirt no Balvu novada pašvaldības 2020.gada apstiprinātajiem pamatbudžeta līdzekļiem EUR 27 080 informācijas tehnoloģiju iegādei vispārizglītojošām izglītības iestādēm: Balvu Profesionālajai un vispārizglītojošai vidusskolai EUR 15 080, samazinot pašvaldības dotāciju skolēnu ēdināšanai par EUR 3 192 un papildus novirzot no pamatbudžeta izdevumu pozīcijas "XII Latvijas skolu jaunatnes Dziesmu un Deju svētki" EUR 11 888; Tilžas vidusskolai EUR 5 000, novirzot no pamatbudžeta izdevumu pozīcijas "XII Latvijas skolu jaunatnes Dziesmu un Deju svētki" EUR 5 000; Bērzpils vidusskolai EUR 4 500, samazinot pašvaldības dotāciju skolēnu ēdināšanai par EUR 422 un papildus novirzot no pamatbudžeta izdevumu pozīcijas "XII Latvijas skolu jaunatnes Dziesmu un Deju svētki" EUR 4 078; Stacijas pamatskolai EUR 2 500, samazinot pašvaldības dotāciju skolēnu ēdināšanai par EUR 551 un papildus novirzot no pamatbudžeta izdevumu pozīcijas "XII Latvijas skolu jaunatnes Dziesmu un Deju svētki" EUR 19 49. Tāpat nolēma piešķirt no Balvu novada pašvaldības 2020.gada apstiprinātajiem pamatbudžeta līdzekļiem Balvu profesionālajai un vispārizglītojošai vidusskolai EUR 17 007 jauno izglītības programmu "Programmēšana" ar specializāciju "Programmēšanas tehnīkis" un "Datorsistēmas, datu bāzes un datortīkli" ar specializāciju "Datorsistēmu tehnīkis" išstenošanai, novirzot no pamatbudžeta izdevumu pozīcijas "XII Latvijas skolu jaunatnes Dziesmu un Deju svētki" EUR 6 298 un no Balvu pamatskolas pašvaldības dotācijas skolēnu ēdināšanai EUR 10 709. Nolēma piešķirt no Balvu novada pašvaldības 2020.gada apstiprinātajiem pamatbudžeta līdzekļiem Tilžas vidusskolai EUR 22 817 speciālās klases izveidošanai Vidzemes ielā 2b, Balvos, t.sk. remontdarbiem EUR 10 495, novirzot no pamatbudžeta izdevumu pozīcijas "Sociālie pabalsti" EUR 6 495, no Balvu pamatskolas pašvaldības dotācijas skolēnu ēdināšanai EUR 5 005, no Balvu Valsts ģimnāzijas pašvaldības dotācijas skolēnu ēdināšanai EUR 1 010, no pamatbudžeta izdevumu pozīcijas "Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes pasākumi" EUR 6 000, no pamatbudžeta izdevumu pozīcijas "Norēķini ar citām pašvaldībām par izglītības pakalpojumiem" EUR 4 307.

Piešķirs finansējumu ezera krasta sakārtošanai

Nolēma piešķirt līdz EUR 51 500 Balvu ezera krasta sakārtošanai (līdz EUR 43 500 Balvu ezera krasta sakārtošanai; līdz EUR 7 500 Balvu un Pērkonu ezeru dabas resursu apsaimniekošanas un aizsardzības plānu izstrādei) no Balvu novada pašvaldības 2020.gada pamatbudžetā apstiprinātajiem dabas resursu nodokļa līdzekļiem, papildus novirzot no atlukuma uz gada beigām EUR 16 627.

Lemj par satiksmes organizāciju

Atļāva uzstādīt norādījuma ceļazīmi Nr. 537 "Stāvvietā" un norādījuma ceļazīmi Nr. 538 "Stāvvietas beigas" pie stāvvietas Dzirnavu ielā, Balvos, saskaņā ar Satiksmes organizācijas shēmu.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Jaunsargi, rokas klēpī salikuši, nesēž

Nometnēs stiprina un apgūst jaunas zināšanas

No 7. līdz 9.jūlijam Rēzeknes novada Maltas vidusskolā notika Jaunsardzes centra 2.novada nodaļas 3.līmeņa jaunsargu nometne.

Tajā nostiprināt un pārbaudīt savas zināšanas, prasmes un iemaņas bija ieradušies 40 Latgales novada jaunsargi, tajā skaitā jaunsargi no Tilžas un Rugājiem. Nometnes noslēgumā, saņemot apliecības par sekmīgi nokārtotiem testiem, jaunsargi ar gandarijumu atzina, ka nometnē pavadītais laiks bija lietderīgs, emocijām piepildīts un spraigs. Savukārt jūlijā otrajā pusē Balvu un Rugāju novadu jaunsargi piedalījās nometnē Dagdā. Rugāju un Balvu novadu jaunsargu vienību jaunsargu instruktors JĀNIS RAKSTINŠ stāsta, ka galvenās lietas, uz kurām nometnē tika likts uzsvars, bija drošība uz ūdens un laivošanas apmācība: "Diemžēl statistika, kas attiecas uz drošību uz ūdens, nav iepriecinoša. Līdz ar to nometnē jaunsargiem bija iespēja apgūt atrašanās uz ūdens drošības noteikumus. Sākotnēji apmācība notika krastā, tajā skaitā tas, kā pareizi piepūst laivu un kam jāatrodas laivā. Protams, neizpalika arī apmācība, kā pareizi uzvilk vestes, jo tās ir dažādas, ar savām niansēm. Turpinājumā jaunsargi apguva, kā pareizi laivu ielaist ūdenī un kā drošāk tajā iekāpt. Kopumā jaunsargi Dagdas ezerā laivoja vairāk nekā divas stundas, vienlaikus apgūstot laivošanas komandas darbu. Jauniešiem tika arī izstāstīts, kā laivas nepieciešams apkopt, jo pēc laivas izmantošanas nevar to vienkārši nomest novārtā un cerēt, ka laiva nesāks bojāties. Pretējā gadījumā laivas izmantošana nākamajās reizēs palielina drošības riskus, atrodoties uz ūdens. Protams, kā ierasts, jaunsargi atsvaidzināja atmiņā arī ierindas mācību, ieroču izjaukšanu un salikšanu un piedalījās dažādās sportiskās aktivitātēs. Savukārt nometnes pēdējā dienā jaunsargi piedalījās militārajā stafetē. Kā allaž, arī šajā nometnē, svarīgākais mērķis bija veicināt dažādu jaunsargu vienību sadraudzēšanos."

Jāpiebilst, ka šobrīd notiek arī valsts aizsardzības nometnes, kurās piedalās arī mūspuses jaunsargi. Plašāk par to rakstīsim kādā no turpmākajiem laikraksta "Vaduguns" numuriem. Savukārt jau iepriekš rakstījām, ka 2018.gada septembrī valsts aizsardzības mācības pilotprojektu uzsāka 13 Latvijas skolās, tajā skaitā Balvu Profesionālajā un vispārizglītojošajā vidusskolā un Tilžas vidusskolā. Šobrīd to īsteno 53 skolās no visas Latvijas, kuru apgūst ap 1000 skolēnu. Valsts aizsardzības mācība tiek īstenota gan kā mācību priekšmets vispārizglītojošās un profesionālās vidējās izglītības iestādēs mācību gada ietvaros, gan kā interešu izglītība jeb brīvprātīga dalība vasaras nometnēs, lai uzlabotu un nostiprinātu praktiskās iemaņas. Šī mācību priekšmeta mērķis ir veicināt pilsonisko apziņu un patriotismu, kā arī sniegt iespēju apgūt militārās pamatiemānas un prasmes, veidojot pilsoniski atbildīgus un Latvijai lojālus pilsoņus, kas ir vitāli svarīgi visaptverošās valsts aizsardzības kontekstā. Sākot ar 2024. gadu, valsts aizsardzības mācību plānots ieviest kā obligātu mācību priekšmetu visās valsts vidējās izglītības iestādēs.

Reportāžā redzami attēli no nometnes Dagdā, viens – no Maltas.

Ieroču salikšana. Viens no stafetes sacensību posmiem bija ieroču salikšana. Attēlā redzams, kā šo uzdevumu veic Jānis Rakstiņš.

Apmācība par drošību uz ūdens. Jaunsargu nometnē Dagdā apmācība par drošību uz ūdens un pareiza laivošana bija viena no svarīgākajām tēmām. Šos drošības noteikumus būtiski zināt ikvienam. Vēl jo vairāk tādēļ, ka aiz katriem statistikas datiem un šķietami sausiem skaitļiem slēpjās cilvēki un arī viņu likteņi. Lai arī cik traģiski tas neizklausītos, bet šī gada nepilnos septiņos mēnešos, pēc Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta datiem, no ūdenstilpēm izcelti 74 bojāgājušie. Pērn bija 96 noslīkušie, bet 2018.gadā – 118.

Izgatavo nestuves. Šajā uzdevumā jaunsargi pašu rokām veidoja nestuves, lai pārvietotu cietušo. Šis ir gan medicīnas, gan arī tūrisma uzdevums.

Apliecība rokā! Gabriela Laila Aleksejeva no Rugāju novada vidusskolas, saņemot apliecību par dalību 3.līmeņa jaunsargu nometnē Maltā.

Talkā nāk sērkociņi. Jaunieši nometnē Dagdā no sērkociņiem veidoja arī komandas nosaukumu un logo un to prezentēja citām komandām.

Informē ugunsdzēsēji

Deg māja, lauku virtuve un šķūnis

Pagājušajā trešdienā pulksten 11.34 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) saņēma informāciju, ka Viļakas novada Medņevas pagastā deg vienstāvu apdzīvota māja. Ierodoties notikuma vietā, ugunsdzēsēji glābēji konstatēja, ka deg vienstāvu neapsaimniekota māja 60m^2 platībā, lauku virtuve 20m^2 platībā un šķūnis 40m^2 platībā. Pulksten 17.17 ugunsgrēku likvidēja.

Kopumā laikā no 22.jūlija pulksten 6.30 līdz 23.jūlija pulksten 6.30, (diennaktī, kad notika ugunsgrēks Medņevas pagastā), VUGD Latgales reģiona brigāde saņēma piecus izsaukumus – trīs uz ugunsgrēku dzēšanu, vienu uz glābšanas darbiem un viens izsaukums bija maldinošs. Savukārt minētajā diennaktī visā Latvijā VUGD saņēma 34 izsaukumus – 13 uz ugunsgrēku dzēšanu, 14 uz glābšanas darbiem, bet septiņi no izsaukumiem bija maldinoši.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis, foto - no personīgā arhīva

Jaunākie žurnālu numuri

Una

Es uzmetu salto. Barjerskrējens. Tā vienā vārdā ILZE DOBELE raksturo pēdējo pusgadu savā dzīvē. Filigrāni pārlēkusi no LNT uz Latvijas Televīzijas Ziņu dienestu, ar savu mierīgo balsi, kuru atpazīstam aizvētam acim, viņa turpina mūs vest cauri jaunāko ziņu mutulim. Taču pašas pieredzētais un sajūtu gamma, piedzīvojot LNT kanāla slēšanu, kurā viņa strādāja no pirmās līdz pēdējai dienai, palika aiz kadra. Par to arī šī saruna.

Mirklis pirms negaisa. Mēs sēžam uz pelēku akmeņu krāvuma pie Daugavas. Ūdens, klusi čalodams, skalojas mums pie kājām un brīziem iesaistās sarunā, pauzēs savīlēdamies spēcīgāk, it kā atbildēdams Intara vietā. Viņš atzīst, ka kļūst ievainojams, domājot atbildes uz jautājumiem, kas izsīt viņu no komforta. Bet tieši tāpēc ir vērts sarunāties pa īstam – lai pieskartos tām stīgām, kuras nemaz tik viegli nepakļaujas spēlēšanai ar atklātām kārtām. Režisors un aktieris, divu meitu – Elīzas Marijas (13 gadu) un Grētas Marijas (8 gadi) – tēvs INTARS REŠETINS.

"Latvieši, es mīlu jūs!" Tā pasaules slavenais itālu tenors Al Bano dzied savā jaunajā latviešiem, Latvijas skaistumam un tradīcijām veltītajā dziesmā "Terra d'ambra e di emozioni" jeb "Dzintara un emociju zeme". Kā dziedātājam pašlaik klājas un kas viņu saista ar Latviju, par to intervījā speciāli žurnālam.

Manas robežas. Līdzīgi kā valstis slēdza robežas, arī mēs bieži vien esam dilemmas priekšā, kādos gadījumos atvērt vai aizslēgt savas personīgās robežas. Reizēm mēs pašas klūstam par robežpārkāpējam citu cilvēku dzīvē.

Trīs lieliski uztura režīmi. Laiks, kad par vienīgo pareizo ēšanu režīmu uzskatīja trīs pamatlīnites un pāris uz kodu dienā, ir pagājis. Šobrīd daudz lielāka nozīme ir tavam ikdienas ritmam un iekšējām sajūtām, izvēloties savu uztura režīmu. Intuitīvā ēšana, pārtrauktā gavēšana un šķīvja princips – šie trīs uztura režīmi nodrošina ne vien veselīgas māltītes, bet arī daudzu slimību profilaksi un svara kritumu. Un – nevienu no tām nav diēta, bet gan dzīvesveids!

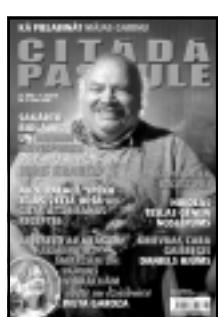
Ilustrētā Junioriem

Izzini karalisko atvašu ikdienas gaitas. Fotostāstā ielūkojies krāšņajā zemūdens pasaule. Rubriķā "Karsts" brīvdienu ceļvedis Latvijas apceļošanai. Dzīvnieku virtuālie paligi. Žagas, zāvāšanās un citas ķermēja reacijas - izskaidrotas. Tuksneša mazā iemītniece feneklapsa.

Laižam spēlet badmintonu! Apgūsti dažādus ugunkura veidus. Zem lupas: Luvra. Plakātā - sekretārputns. Dari pats: plastikas meistarklase. Peldkostīmi no senatnes līdz mūsdienām. Cilvēku dzīve Amazones lietus mežos. Piepūšamās atrakcijas vasaras izklaidēm. Dakāras rallijreids trakuļiem. Pagatavo piknika uzkodas pats! Idejas, kurp doties dabā.

Citādā Pasaulē

Pirts - labākais antidepresants. Saruna ar bioenerģētiķi, masieri un pīrtnieku Juri Krauci. Liktenīgās pilis. Viedais sapnis un liktenīga mīlestība liek celt pili. Sajust dvēseles vibrācijas. Intervija ar ārsti un dziednieci Ivetu Garozu. Daniels Hjūms: skotu medījs un karaļu favorīts. 19.gadsimta spiritists pratis pareģot, izsaukt garus un levītēt. Pašdziedināšanās ABC. Dziednieces Ingas Dāboliņas padomi. Citādās Pasauļes zelta krājums. Pareģis un zibens pavēlnieks Nikola Tesla. Fenomens. Kā sadzīvot ar mājas gariņu.

Vēriņā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 15.augustam.

7. kārta

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 16 pareizas atbildes. Konkursa "Vēriņā acs" 6.kārtā veiksme uzsmaidīja VIKTORAM PETROVAM no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

Palauzi galu

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas lauzīšanas miklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemsiet pārsteiguma balvu. Tukšajos laukumos ieliecieciet ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 15.augustam.

4	9	3				6	
1			3	5	9	8	
	6		9				7
		7	6	9	1		
2		3		4		7	
	7	1	5	2			
2			1		7		
8	1	9	4			3	
7				4	1	6	

Pareizas atbildes iesūtīja: A.Circene, L.Krilova, V.Gavrjušenkova, V.Ruduķa, Z.Pulča, M.Reibāne, St.Lazdiņš, M.Pretice, V.Mancevičs, A.Ančs, S.Sirmā (Balvi), B.Sopule (Vīksna), M.Bleive (Vīksnas pagasts), N.Mantone, P.Bodrovs (Bērzkalnes pagasts), I.Homko (Medņeva), S.Kobzema (Naudaskalns), D.Zelča (Krišjāņu pagasts), J.Slišāne, A.Mičule (Tilža), V.Ločmele (Lazdukalns), Z.Šulce (Liepāja).

6.kārtā veiksme uzsmaidīja ZELMAI ŠULCEI no Liepājas. Pēc balvas griezties redakcijā.

Foto konkurs

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Iestājošās nakts spārns. Iesūtīja Rūdolfs Kozlovs.

Par jūlijā labākās fotogrāfijas autori atzīta INESE DVINSKA ar fotogrāfiju "Pašizolācija", kas publicēta 21.jūlijā. Pēc balvas griezties redakcijā.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Projekti

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EUROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

Biedrība "Balvu rajona partnerība" izsludina atklāta konkursa projektu iesniegumu pieņemšanas 8.kārtu Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam pasākumā 19.2 "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju".

Projektu konkursi tiek organizēti saskaņā ar biedrības "Balvu rajona partnerība" izstrādāto Ziemeļlatgales sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju 2015.-2020.gadam.

Projektu iesniegumu pieņemšana	No 2020.gada 28.augusta līdz 2020.gada 28.septembrim
Sludinājuma kopsumma	EUR 147 526,27 R.1.1. Mikro un mazo uzņēmumu veidošanās un attīstība, tajā skaitā tūrisma nozarē - EUR 107 526,27 . R.1.2. Atbalsts mājražotāju un amatnieku saimnieciskajai darbībai - EUR 40 000
Projektu īstenošanas terminš	Projektu īstenošanas termiņš ir viens gads no LAD lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu.
Projektu iesniegšana	Apakšpasākuma "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju" ietvaros projektu iesniegumi jāiesniedz, tikai izmantojot LAD elektroniskās pieteikšanās sistēmu - EPS. Projektu iesniegumi elektroniskā dokumenta veidā vai papīra formātā netiks pieņemti un reģistrēti. Informācija kā klūt par EPS lietotāju: http://www.lad.gov.lv/lv/e-pieteiksan-sistema-eps-1/ka-klut-par-lietotaju/

Projektu konkursi tiek izsludināti šādās rīcībās:

Rīcība	M1 "Veicināt ekonomisko attīstību Ziemeļlatgalē" R.1.1. Mikro un mazo uzņēmumu veidošanās un attīstība, tajā skaitā tūrisma nozarē
Atbalsta apmērs	EUR 107 526,27
Izmaksu summa vienam projektam	Maksimālā attiecīnāmo izmaksu summa vienam projektam - EUR 20 000
Maksimālā atbalsta intensitāte	Kopprojektam – 80% Privātā labuma projektam – 70%
Atbilstošā MK noteikumu Nr.590 5.1.punkta minētā darbība	5.1. aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas": 5.1.1. jaunu produktu un pakalpojumu radīšanai, esošo produktu un pakalpojumu attīstīšanai, to realizēšanai tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšanai; 5.1.2. lauksaimniecības produktu pārstrādei, to realizēšanai tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšanai; 5.1.3. vietējās produkcijas realizēšanai paredzētas vides radīšanai vai labiekārtošanai, kā arī jaunu realizācijas veidu ieviešanai un to atpazīstamiem tēla veidošanai; 5.1.4. darbinieku produktivitātes kāpināšanai. 8.kārtas ietvaros netiek atbalstītas būvniecības, labiekārtošanas, infrastruktūras izveides vai uzlabošanas izmaksas.
Rīcības apraksts	Veicināt sabiedrības iesaistīšanos vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvās, tā radot jaunas vērtības vietējā teritorijā, produktīvāk izmantojot vietējos resursus, sekmējot sadarbību un vietējo patēriņu, kā arī attīstot jaunus uzņēmējdarbības modeļus, kas paaugstina lauku teritoriju iedzīvotāju dzīves kvalitāti un veicina konkurētspēju un vietējās teritorijas sociālekonomisko attīstību. Rīcības ietvaros paredzēts atbalstīt jaunu tūrisma pakalpojumu attīstību un esošo uzlabošanu. Jaunas uzņēmējdarbības veidošanu un esošās attīstību ražošanas nozarēs un jaunu pakalpojumu vietējiem iedzīvotājiem izveidē, sociālās uzņēmējdarbības attīstību, paredzot ieguldījumus aprīkojumā, sabiedriskajās attiecībās un personāla kvalifikācijas paaugstināšanā. Rīcībā paredzēta vietējās produkcijas tirgus noieta sekmēšana.

Rīcība	M1 "Veicināt ekonomisko attīstību Ziemeļlatgalē" R.1.2. Atbalsts mājražotāju un amatnieku saimnieciskajai darbībai 8.kārtas ietvaros netiek atbalstītas būvniecības, labiekārtošanas, infrastruktūras izveides vai uzlabošanas izmaksas.
Atbalsta apmērs	EUR 40 000
Izmaksu summa vienam projektam	Maksimālā attiecīnāmo izmaksu summa vienam projektam - EUR 20 000
Maksimālā atbalsta intensitāte	Kopprojektam – 80% Privātā labuma projektam – 70%

*Apmaksāts

Der zināt

Kā atpazīt krāpniekus, kas uzdodas par bankas darbiniekiem

Pēdējo nedēļu laikā gan policija, gan bankas ziņojušas par gadījumiem, kad iedzīvotāji saņem zvanus no krāpniekiem, kas, uzdodoties par bankas darbiniekiem, cenšas izvilināt bankas klientu datus, internetbankas pieejas, Smart-ID PIN kodus un citu sensitīvu informāciju, kas ļauj piekļūt klientu finanšu līdzekļiem. Lai neiekristu krāpnieku lamatās, *Luminor* bankas eksperte JEKATERINA ZINICA dalās ar vienkāršiem padomiem, kā atpazīt krāpniekus, kas uzdodas par bankas pārstāvjiem.

"Ārkārtas situācijas laikā bankas un citi pakalpojumu sniedzēji pielāgojās apstākļiem un attīstīja attālināto apkalošanu, piedāvājot klientiem lielāko daļu pakalpojumu izmantot ar telefona vai internetbankas starpniecību. Taču diemžēl jaunajai situācijai pielāgojās arī krāpnieki, kas pēdējā laikā meklē arvien jaunus veidus, kā izkrāpt naudu, piemēram, zvanot klientiem un it kā bankas vārdā lūdzot nosaukt dažādus pieejas datus. Tāpēc ir svarīgi informēt klientus par to, kā atšķirt istu bankas darbinieku no viltvārža - īpaši saņemot telefona zvanu, kur zvanītājam nav jāapliecina savu identitāte, uzrādot, piemēram, apliecību," uzsver Jekaterina Zinica. Vija nosauc veidus, kā atpazīt, ka zvanītājs nav bankas darbinieks, bet gan viltvārdis.

• Zini, ko bankas darbinieks nekad nejautātu! Svarīgākais ir atcerēties, ka banka nekādā gadījumā nezvaniņtu klientam, lai lūgtu viņam atklāt savus pieejas datus: konta numuru, maksājumu kartes datus - kartes numuru un CVC kodu, kas atrodas kartes aizmugurē, kartes PIN kodu, internetbankas pieejas paroles u.c. Ja esi saņēmis zvanu ar šādu jautājumu, tad ir skaidrs, ka to noteikti nav uzdevis bankas pārstāvis.

• Telefona numurs. Krāpnieki var zvanīt gan no Latvijā, gan ārzemēs reģistrētiem numuriem. Taču jāatceras, ka Latvijā strādājošas bankas darbinieki nekad nezvaniņs no ārzemēs reģistrēta telefona numura, tāpēc pievērs uzmanību, vai zvanītāja numurs sākas ar Latvijas kodu +371.

• Valoda. Visbiežāk krāpnieki nerunā latviski, tāpēc telefona sarunā mēdz aizbildināties, ka vēl mācās latviešu valodu, tāpēc runās krieviski. Taču Latvijā strādājošas bankas darbinieks nekad neatteiks saziņu latviešu valodā. Tāpat krāpnieki telefona sarunās mēdz būt ļoti uzstājigū un agresīvi, viņi zina, kā ar psiholoģiskiem paņēmieniem atrast cilvēka vājās vietas, tāpēc svarīgi šādu sarunu nekavējoties pārtraukt un neiesaistīties diskusijās. Savukārt krāpnieku e-pastus nereti var atpazīt pēc slikta valodas lietojuma un uzkritošām sarunvalodas kļūdām.

• Atzvani bankai. Ja rodas aizdomas, ka zvana krāpnieks, sarunu jāpārtrauc un jāzvana savai bankai uz oficiālo tālrūnu numuru, kas norādīts bankas mājaslapā vai citā drošā informācijas avotā. Izskaidojot situāciju īstajam bankas darbiniekam, viņš varēs pateikt, vai saņemtais zvans patiešām nācis no bankas vai tomēr tas bijis krāpšanas mēģinājums, kā arī informēs, kā rīkoties tālāk.

Ja ir aizdomas, ka notikusi krāpšana, nauda ir pārskaitīta krāpniekam, vai maksājumu kartes, internetbankas dati ir noplūdināti, pēc iespējas ātrāk par to jāzīsto bankai. Arī, ja karte ir pazaudēta vai nonākusi svešās rokās, nekavējoties tā jābloķē savā internetbankā, mobilajā lietotnē vai zvanot bankai.

Apsveikums

Sirds no maziem, spožiem mirkliem
Pārtop krāsu melodijā.
Pasniez roku dzīvespriekam,
Kas jau bija un kas būs!

Mīļi sveiceni Elmāram Stikiņam
skaistajā dzīves jubilejā!
Lai veselība, sirdsmiers, mīlo klātesamība un
visam pāri Dieva svētība.

Emīlija, Rutas, Valdas, Imanta ģimenes

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlitēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

**IEPĒRK
MĀJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLITĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparspartrade.lv

SIA "Senlejas" iepērk liellopus, teļus.
BIO liellopiem augstas cenas!
Samaksa tūlitēja. Tālr. 62003939.

SIA "RENEM"
iepērk
jaunlopus,
aitas, liellopus.
Elektroniskie svari.
Samaksa skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu.
Tālr. 29996309, 26447663,
29485520, 26373728 vai uz
e-pastu:
re-nem@inbox.lv
Zvaniet - cenas mainīs katru nedēļu.

Iepērk upenes Kubulos,
0,50 EUR/kg. Tālr. 27004732.

Pārdod

Pārdod 3m malku, ar piegādi.
Minimālais apjoms 20 m³.
Tālr. 20514042.

Skaldīta malka ar piegādi,
4,5 m³ - EUR 155. Tālr. 29418841.

Pārdod lietotus būvmateiālus
(brusas, dēļus, spāres).
Tālr. 28782900.

Pārdod māju Steķentavā.
Tālr. 22460507.

Pārdod visa veida nomālus.
Tālr. 25609841.

Pārdod invalidu elektriskos ratiņus.
Tālr. 26470877.

Pārdod VW Touran priekšējās
gaismas. Tālr. 26470877.

Pārdod vai maina Opel Zafira.
Tālr. 26359592.

Pārdod motorzāģi Steel MS440;
Volgu GAZ 2410. Tālr. 20102140.

Pārdod sivēnus (bioloģiskā
saimniecība). Tālr. 26233739,
64563506.

Pārdod biohumusu, 50 litru maišs -
EUR 10. Tālr. 29182207.

Liktenis dziedāja vēja dziesmu,
Un es tam liktenim līdz...
Liktenis nodzēsa manu sveci,
Un es tam liktenim līdz.
Izsakām visdzīļāko līdzjūtību sievai
Marijai, dēlam Mihailam un
tuviniekiem, pavadot
GENĀDIJU DUBROVU
mūžības ceļā.
Pilsoņu ielas 23.mājas iedzīvotāji

Pāri sirmām kapu priedēm
Pāršalc tavas dzīves stāsts.
Pāri darbam, sāpēm, ilgām
Balnu, vieglu smilšu klāsts.
(M.Svire)
Mūsu patiesa līdzjūtība Sergejam
Jasakovam un pārējiem
tuviniekiem, MĀMINU,
VECMĀMIŅU, VECVECĀMIŅU
mūžības ceļā pavadot.
Dārza ielas 3.mājas iedzīvotāji
Viļakā

Krustu krustām zemes ceļi,
Tavs ceļiš izstaigāts.
Dod, Dieviņ, dvēselei
Vieglu ceļu viņsaulē.
(K.Skalbe)
Mūsu patiesa līdzjūtība
Rutai Krilovai un pārējiem
tuviniekiem, māsu RITU mūžības
ceļā pavadot.
Lillija, Ārija, Valija, Vija

Pateicība

Vissirsniņgākie pateicības vārdi mācītājam Mārtiņam
Vaickovskim, apbedišanas firmai "Ritums", "Senda Dz"
kolektīvam, radiem, draugiem, kaimiņiem par atbalstu,
pavadot Aivaru Lukumieti Mūžībā.

PIEDERĪGIE

Informē VUGD

Drošības nosacījumi atpūtā pie ūdens

spētu ekstremālā situācijā palīdzēt. Ja tomēr dodieties ūdenī viens, informējet krastā palikušos par to, cik ilgi un tālu esat plānojis peldēt, kā arī to, vai esat paredzējis nirt zem ūdens.

Nepeldiet aiz bojām, kas ierobežo peldvietu.

Atpūšoties jūrā, nav ieteicams atrashies uz piepūšamā matrača, jo vējš un straume to ātri var iepūst dziļāk jūrā.

Atpūta pie ūdenstilpes ar bērniem:

Pirms peldēšanās vecākiem ir jāpārbauda peldvietas gultne – vai tā nav bedraina vai dūpaina, vai nav atrodami kādi asi priekšmeti.

Bērni ir jāpieskata nepārtraukti, arī tie, kas labi prot peldēt, jo bērns var pārvērtēt savas peldēšanas spējas, aizpeldēt par tālu vai pēkšņi nobīties un līdz ar to, nespēt patstāvīgi izķīlēt ārā no ūdens.

Bērniem drīkst ļaut rotātāties, plunčāties un peldēties tik tālu, cik pieaugušais var labi redzēt un nepieciešamības gadījumā var ātri piestiegties palīgā. Visdrošāk, ja pieaugušais atrodas ūdenī starp krastu un dziļumu.

Piepūšamie peldriņķi, bumbas, roku riņķi ir tikai spēlmantiņas, tie nepasargā no noslikšanas.

Ūdens sporta veidu cienītājiem:

Nodarbojieties ar kādu no ūdens sporta veidiem vai vizinoties ar laivu, kuteri vai citu peldlīdzekli, iesakām uzvilkāt glābšanas vesti. Bērnam glābšanas veste ir obligāta! Turklāt vestei ir jābūt pareizi uzvilkai un aizsprādzētai.

Laivā katram laivotājam jāuzturas savā sēdvietā, nedrīkst celties kājās un liekties pāri laivas malai, lai neizkristu ārā.

Nenodarbojieties ar ūdens sporta veidiem negaisa, vētras laikā vai naktī!

Iepazīstieties ar tieši jūsu sporta veidam paredzētajiem drošības noteikumiem.

Supojot vai laivojot jūrā, pārvietojieties paralēli krastam un netālu no tā.

Ja pamanāt, ka ūdenī slīkst cilvēks, ir Joti apdomīgi jāizvērtē sava fiziskā sagatavotība un iemājas, lai nepakļautu savu dzīvību riskam. Pirms steigties palīgā slīkstošajam, jāpiezīmē uz 112 un jāpazīmē par notiekošo vai arī kādam jāuzdod to paveikt. No krasta slīkstošajam vislabāk var palīdzēt, pametot kādu priekšmetu - zaru, striķi, tukšas plastmasas pudeles, piepūšamās rotāļļetas ut., kas Jaus viņam pieķerties pie tā un noturēties virs ūdens.

Dažādi

Izirē telpas komercdarbibai līdz
200 m². Tālr. 28782900.

Izirē garāžu pie kapiem.
Tālr. 22014760.

Rok diķus, grāvus, akas, pamatus.
Līdzina krastus. Zāģē, izved
cirsmas, apaugumus.
Tālr. 28608343.

PĒRC TAGAD - MAKSĀ AUGUSTĀ!
Dilstošās daļas visu veidu arkliem,
diskiem, kultivatoriem,
dziļiņātājiem un veltņiem
(Kverneland, UNIA, Vogel&Noot,
Lemken, Kuhn, Rabe, Overum
u.c.). Piegāde ar kurjeru visā
Latvijā. Mob. 29349640.

Zāles smalcināšana.
Tālr. 29332209.

Pievēdam melnzemi, smilti, granti,
šķembas. Ierokam un pievienojam
elektrokabelus, ūdensvadus,
kanalizāciju. Meliorējam viensētu
slapjos pagalmus. Remontējam
iebraucamos ceļus.
Tālr. 25685918.

Piegādā smilti, granti, melnzemi.
Tālr. 29433126.

Smalcina un pļauj ganības, pļavas.
Tālr. 29165808.

Pie veikala "Labais" atrasta
rokassprādze (ķēdēte).
Interesēties redakcijā.

Šovasar gandrīz ik dienu ugunsdzēsēji glābēji dodas uz ūdenstilpēm, lai glābtu pārgalvīgus atpūtniekus un diemžēl daudzos gadījumos, lai atrastu un krastā izceltu bojāgājušus cilvēkus. Šogad no ūdenstilpēm izcelti jau 74 bojāgājušie.

Tragēdijas uz ūdens visbiežāk notiek trīs iemeslu dēļ:

peldēšanās alkohola reibumā, kad cilvēkam ir traucēta apziņa un viņš neapdomīgi riskē, tajā pašā laikā viņam ir samazināta koordinācijas spēja un reakcijas ātrums, piemēram, lai saprastu, cik tālu ir aizpeldējis;

cilvēku pārdrošība, piemēram, leksāna ūdenī nepārbaudītas vietās, cenšanās pierādīt savu spēju aizpeldēt tālāk par citiem, kā arī iespējamo risku neapzināšanās un neizvērtēšana;

neuzmanīga rīcība un neapdomība laivojot, kā rezultātā peldlīdzeklis apgāžas, kā arī glābšanas vestu nelietošana vai pat to neesamība peldlīdzekli.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) atgādina vairākus drošības noteikumus, lai atpūta pie ūdens nepārvērstos tragēdijā!

Peldvietas izvēle:

Ja iespējams izvēlieties oficiālu peldvietu.

Ja tuvumā nav oficiālas peldvietas, tad izvēlieties tādu, kurai:

- lēzens krasts un ciets pamats; - daudz atpūtnieku un ir labi zināma;
- lēna straume vai stāvošs ūdens; - tuvumā nav atvaru un tā nav aizaugsusi.

Atpūšoties un peldoties ūdenstilpē:

Ūdeni brieniet lēnām, taustot pamatu.

Aizliegts lēkt no tiltiem vai citādiem paaugstinājumiem, piemēram, trampliniem, tiltiem, laipas vai augsta krasta uz galvas vai kājām, jo iespējams gūt mugurkaula traumas, kas daudzos gadījumos rada invaliditāti vai beidzas ar nāvi.

Ja esat pārkarsis saulē, tad ūdenī jāiet iekšā lēnām, lai izvairītos no straujas ķermeņa temperatūras maiņas, kas var izraisīt krampjus vai sirdsdarbības traucējumus.

Nedodieties peldēties, ja esat alkohola vai narkotisko vielu reibumā! Atturiet arī savus iereibušos draugus vai radiniekus no došanās ūdenī.

Nedodieties peldēt vienatnē, jo tad līdzās var nebūt citu cilvēku, kas

Indekss
3004

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS E.GABRANOVs - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOJIČIKA; Z.LOGINA,
IZINKOVSKA, M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA,
A.LOČMELIS - T. 26555382
GRĀMATVEDE S.BĒRZINA - T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOVs - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv
Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
R.KACĒNS
Iespēsts SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3001

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr:
LV43203002982